

Kjarakönnun Félags vélstjóra og málmæknimanna

2019

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	VM – Félag vélstjóra og málmtnimanna
Markmið rannsóknar	Að kanna laun vélstjóra og málmtnimanna í september 2019 sem starfa í landi
Dagsetning skýrsluskila	19. desember 2019

Ábyrgðaraðilar

Framkvæmd	Félagsvísindastofnun Háskóla Íslands
Úrvinnsla og skýrslugerð	Inga Rún Sæmundsdóttir Ævar Þórólfsson

EFNISYFIRLIT

Efnisyfirlit	3
Myndayfirlit	4
Töfluyfirlit	6
Framkvæmd og heimtur	7
Almennt yfirlit.....	9
<i>Bakgrunnur svarenda</i>	10
<i>Menntun og starfssvið</i>	11
<i>Staða á vinnumarkaði</i>	12
<i>Starfsemi fyrirtækis</i>	12
<i>Mannaforráð</i>	14
<i>Samsetning launa og kjarasamningar</i>	14
<i>Vinnutími</i>	15
<i>Greining á kjarasamningum og menntun eftir starfssviði</i>	16
Launagreining	17
Þróun launa og vinnutíma	31
Launatöflur	35
<i>Mánaðargreiðslur</i>	37
<i>Tímalaun</i>	43
Bakgrunnstöflur	45

MYNDAYFIRLIT

Mynd 1. Aldur svarenda (n=785).....	10
Mynd 2. Búseta svarenda (n=785).....	10
Mynd 3. Tungumál svarenda (n=785).....	10
Mynd 4. Hvaða vélstjórnar- eða málmþækninami hefur þú lokið? (n=640)	11
Mynd 5. Ert þú atvinnurekandi/sjálfstætt starfandi eða launþegi? (n=655).....	12
Mynd 6. Hvert er aðalstarfssvið þitt? (n=649)	12
Mynd 7. Starfar fyrirtæki þitt á almennum markaði eða í opinbera geiranum? (n=647)	12
Mynd 8. Hversu margir starfsmenn vinna undir þinni stjórn? (n=603)	14
Mynd 9. Færð þú greidd föst mánaðarleg heildarlaun eða grunnlaun auk yfirvinnu? (n=744)	14
Mynd 10. Vinnur þú vaktavinnu eða dagvinnu? (n=658)	15
Mynd 11. Kjarasamningar félagsmanna – greint eftir starfssviði	16
Mynd 12. Kjarasamningar félagsmanna – greint eftir menntun	16
Mynd 13. Mánaðarlaun greind eftir aldri – grunnlaun + yfirvinna.....	19
Mynd 14. Mánaðarlaun greind eftir aldri - pakkalaun.....	19
Mynd 15. Mánaðarlaun greind eftir búsetu – grunnlaun + yfirvinna.....	20
Mynd 16. Mánaðarlaun greind eftir búsetu - pakkalaun.....	20
Mynd 17. Mánaðarlaun greind eftir tungumáli – grunnlaun + yfirvinna.....	21
Mynd 18. Mánaðarlaun greind eftir tungumáli - pakkalaun.....	21
Mynd 19. Mánaðarlaun greind eftir menntun – grunnlaun + yfirvinna	22
Mynd 20. Mánaðarlaun greind eftir menntun - pakkalaun	22
Mynd 21. Mánaðarlaun greind eftir samsetningu iðnnáms – grunnlaun + yfirvinna	23
Mynd 22. Mánaðarlaun greind eftir samsetningu iðnnáms – pakkalaun	23
Mynd 23. Mánaðarlaun greind eftir starfssviði – grunnlaun + yfirvinna	24
Mynd 24. Mánaðarlaun greind eftir starfssviði – pakkalaun.....	24
Mynd 25. Mánaðarlaun greind eftir starfsgeira – grunnlaun + yfirvinna.....	25
Mynd 26. Mánaðarlaun greind eftir starfsgeira - pakkalaun.....	25
Mynd 27. Mánaðarlaun greind eftir aðalstarfsemi fyrirtækis – grunnlaun + yfirvinna	26
Mynd 28. Mánaðarlaun greind eftir aðalstarfsemi fyrirtækis - pakkalaun	26
Mynd 29. Mánaðarlaun greind eftir mannaforráðum – grunnlaun + yfirvinna	27
Mynd 30. Mánaðarlaun greind eftir mannaforráðum - pakkalaun	27
Mynd 31. Mánaðarlaun greind eftir fjölda undirmanna – grunnlaun + yfirvinna.....	28
Mynd 32. Mánaðarlaun greind eftir fjölda undirmanna – pakkalaun.....	28
Mynd 33. Mánaðarlaun greind eftir kjarasamningi – grunnlaun + yfirvinna	29
Mynd 34. Mánaðarlaun greind eftir kjarasamningi - pakkalaun	29

Mynd 35. Mánaðarlaun greind eftir því hvort unnin er vaktavinna eða dagvinna – grunnlaun + yfirvinna	30
Mynd 36. Mánaðarlaun greind eftir því hvort unnin er vaktavinna eða dagvinna - pakkalaun	30
Mynd 37. Þróun fastra launa á árunum 2008 – 2019 og samanburður við regluleg laun Íslendinga ...	33
Mynd 38. Þróun heildargreiðslna á árunum 2008 – 2019 og samanburður við meðalheildarlaun Íslendinga	33
Mynd 39. Þróun meðalfjölda vinnustunda á viku á árunum 2008 – 2019 og samanburður við meðalvinnustundir Íslendinga í septembermánuði	34

TÖFLUYFIRLIT

Tafla 1. Framkvæmd og heimtur	8
Tafla 2. Skörun vélstjórnar- og málmæknináms	11
Tafla 3. Hver er starfsemi fyrirtækisins sem þú vinnur hjá?	13
Tafla 4. Við hvaða kjarasamning miðast grunnréttindi þín?	14
Tafla 5. Meðalfjöldi vinnustunda á viku í september 2019	15
Tafla 6. Meðalfjöldi klukkustunda á bakvakt á viku í september 2019	15
Tafla 7. Starfshlutfall í september 2019	15
Tafla 8. Meðaltal greiðslna eftir aldri (í þúsundum króna)	37
Tafla 9. Meðaltal greiðslna eftir búsetu (í þúsundum króna)	37
Tafla 10. Meðaltal greiðslna eftir menntun (í þúsundum króna)	38
Tafla 11. Meðaltal greiðslna eftir samsetningu iðnnáms (í þúsundum króna)	39
Tafla 12. Meðaltal greiðslna eftir starfssviði (í þúsundum króna)	40
Tafla 13. Meðaltal greiðslna eftir starfsgeira (í þúsundum króna)	40
Tafla 14. Meðaltal greiðslna eftir starfsemi fyrirtækis (í þúsundum króna)	41
Tafla 15. Meðaltal greiðslna eftir mannaforráðum (í þúsundum króna)	41
Tafla 16. Meðaltal greiðslna eftir fjölda undirmanna (í þúsundum króna)	41
Tafla 17. Meðaltal greiðslna eftir kjarasamningi (í þúsundum króna)	41
Tafla 18. Meðaltal greiðslna eftir því hvort unnin er vaktavinna eða dagvinna (í þúsundum króna)	42
Tafla 19. Meðaltal greiðslna og meðalfjöldi vinnustunda eftir því hvort unnin er vaktavinna eða dagvinna (í þúsundum króna)	43
Tafla 20. Meðaltímalalaun eftir námi (í krónum)	43
Tafla 21. Meðaltímalalaun eftir starfssviði (í krónum)	44
Tafla 22. Meðaltímalalaun eftir starfsemi fyrirtækis (í krónum)	44
Tafla 23. Meðaltímalalaun eftir því hvort unnin er vaktavinna eða dagvinna (í krónum)	44
Tafla 24. Aðalstarfssvið greint eftir bakgrunni	46
Tafla 25. Starfsemi fyrirtækis greint eftir bakgrunni	47

FRAMKVÆMD OG HEIMTUR

Kjarakönnun Félags vélstjóra og málmtæknumanna meðal félagsmanna sem starfa á landi var gerð í tuttugasta og fyrsta skipti dagana 24. október til 9. desember. Um var að ræða bæði net- og símakönnun. Þeim sem voru með skráð netfang hjá félaginu var send könnunin í tölvupósti á meðan hringt var í þá sem höfðu ekki skráð netfang og þeim boðið að svara könnuninni í síma eða fá hana senda á netfang sitt. Vegna dræmrar svörunar var farið í að hringja í þá sem fengu könnun senda í tölvupósti og þeir hvattir til að svara.

Upphaflegt úrtak taldi 2125 félaga en 49 þeirra töldust ekki hluti af úrtakinu þar sem þeir voru fluttir úr landi, störfuðu á sjó eða voru ekki lengur í félaginu. Af þeim svöruðu 785 manns og var svarhlutfall því 37,8% (sjá töflu 1). Árið 2018 var svarhlutfallið svipað, eða 37,5%, en þá hafði það hækkað mikið frá árinu 2017 þegar svarhlutfallið var einungis 25%. Árin þar á undan hafði svarhlutfall smám saman verið á niðurleið en svo virðist sem að búið sé að koma í veg fyrir þá þróun og halda þokkalegu svarhlutfalli.

Tafla 1. Framkvæmd og heimtur

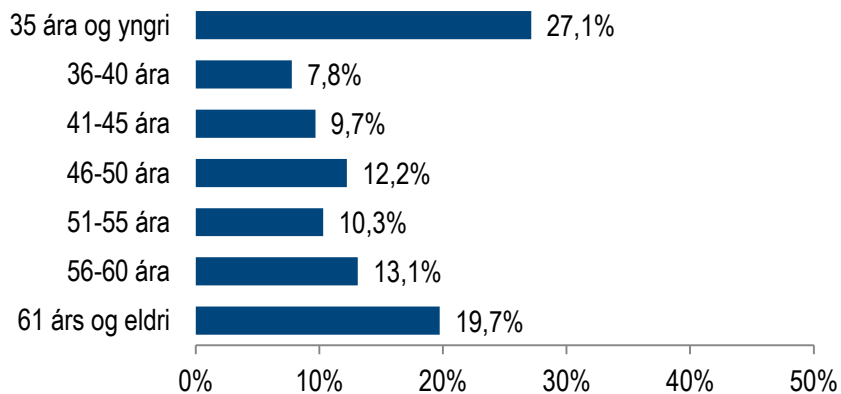
Gagnaöflun	24. október - 9. desember 2019
Aðferð	Net- og símakönnun
Úrtak	2125
Brottfall*	49
Neita að taka þátt	310
Næst ekki ísvara ekki	981
Fjöldi svara	785
Svarhlutfall (nettó)	37,8%

*Ekki lengur í félaginu, vinna á sjó, fluttir erlendis o.s.frv.

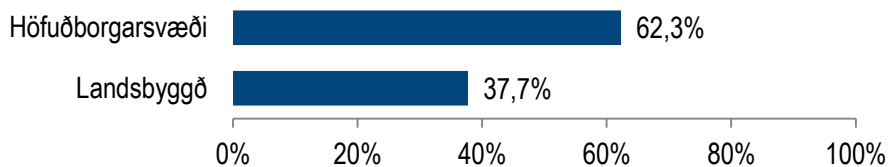

ALMENNT YFIRLIT

Bakgrunnur svarenda

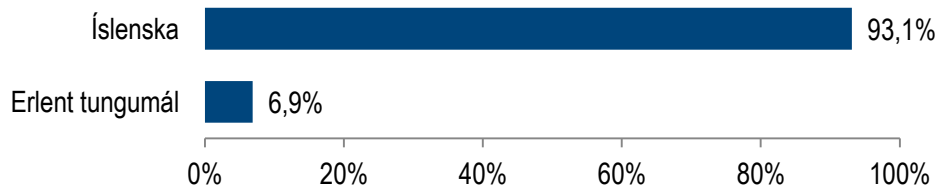

Mynd 1. Aldur svarenda (n=785)

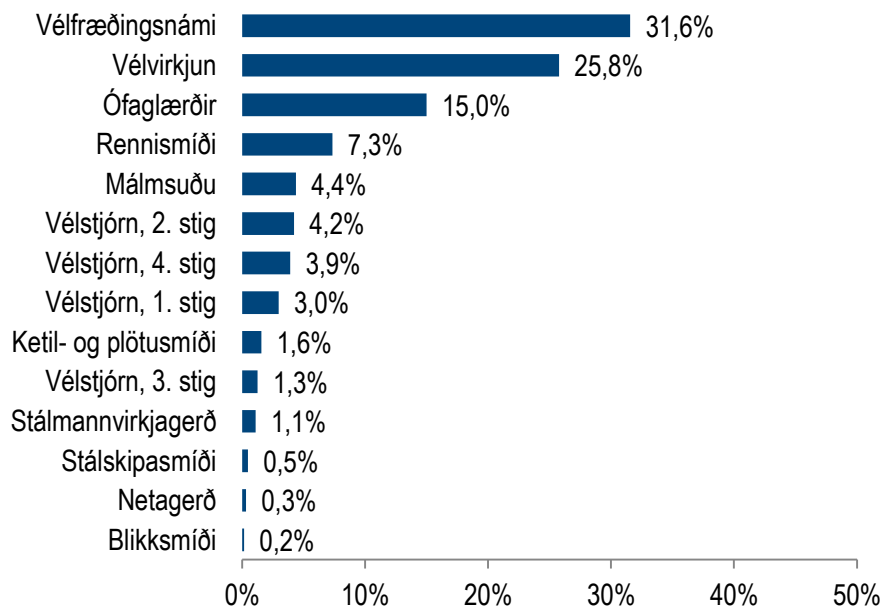
Mynd 2. Búseta svarenda (n=785)

Spurningalistinn var þýddur yfir á ensku og pólsku.

Mynd 3. Tungumál svarenda (n=785)

Menntun og starfssvið

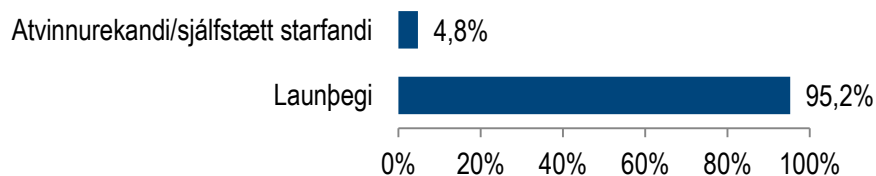

Mynd 4. Hvaða vélstjórnar- eða málmþækninámi hefur þú lokið? (n=640)

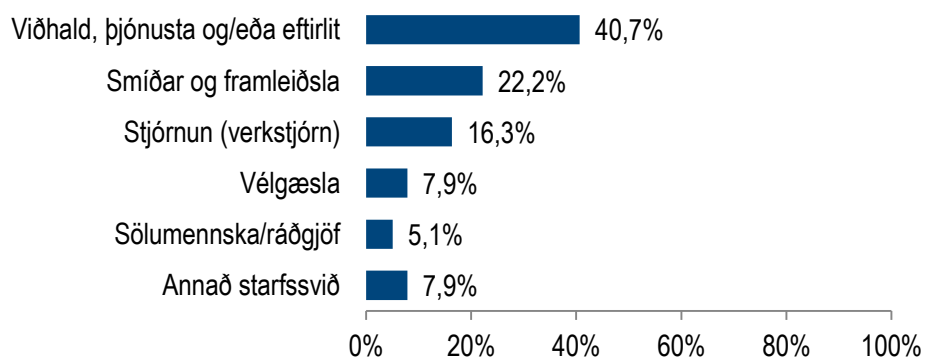
Tafla 2. Skörun vélstjórnar- og málmþæknináms

Málmþækninám	Vélstjórnarréttindi					Vélfræðingsnám	Samtals
	Ekkert stig	1. stig	2. stig	3. stig	4. stig		
Engin málmþækniréttindi		19	27	8	25		79
Vélfræðingsnám						202	202
Vélvirkjun/vélsmíði	146	15	20	9			190
Blikksmíði	1						1
Rennismíði	46	4	3				53
Stálskipasmíði	8						8
Stálmannvirkjagerð	9		1				10
Málmsuða	22	3	3	3			31
Netagerð	1		1				2
Ketil- og plötusmíði	9	1					10
Málmsteypa og mótasmíði	1						1
Samtals	243	42	55	20	25	202	587

Staða á vinnumarkaði

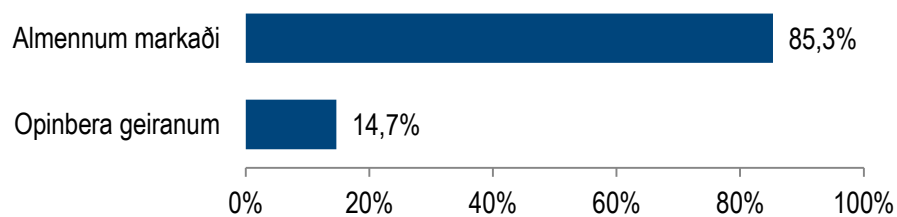

Mynd 5. Ert þú atvinnurekandi/sjálfstætt starfandi eða launþegi? (n=655)

Mynd 6. Hvert er aðalstarfssvið þitt? (n=649)

Starfsemi fyrirtækis

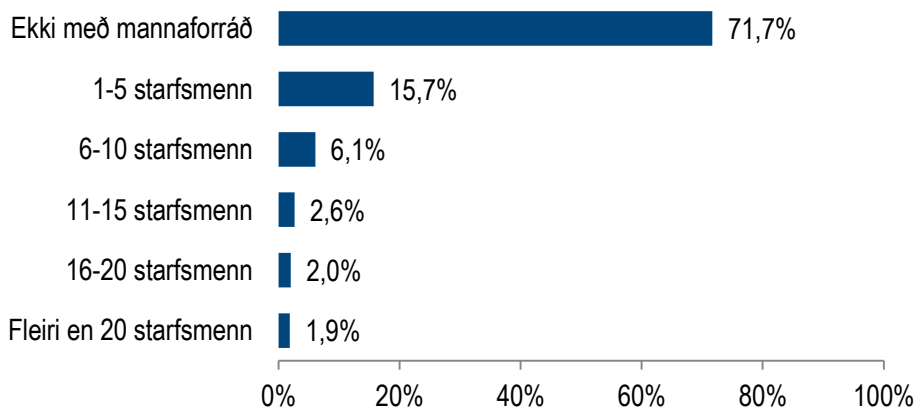
Mynd 7. Starfar fyrirtæki þitt á almennum markaði eða í opinbera geiranum? (n=647)

Tafla 3. Hver er starfsemi fyrirtækisins sem þú vinnur hjá?

	Fjöldi	Hlutfall
Fiskiðnaður í landi	36	5,6%
Frystihús/fiskvinnsla/fiskeldi	16	2,5%
Útgerð	11	1,7%
Netagerð	9	1,4%
Framleiðsluiðnaður	197	30,8%
Framleiðsla iðnaðarvara	74	11,6%
Stálvirkja- og skipasmíði	47	7,4%
Kjöt- og matvælaíðnaður	11	1,7%
Mjólkur- og drykkjarvöruíðnaður	8	1,3%
Efna- og lyfjaiðnaður	8	1,3%
Mjólvinnsla	2	0,3%
Annars konar framleiðsluiðnaður	47	7,4%
Þjónustuiðnaður	128	20,0%
Véla- og bifvélaíðgerðir	100	15,6%
Kælikerfi	28	4,4%
Orkuver / stóriðja	116	18,2%
Orkuveita	83	13,0%
Álver/málblendifyrirtæki	33	5,2%
Annað	162	25,4%
Verslun og þjónustu/inn- og útflutningur	43	6,7%
Verktakastarfsemi/byggingaiðnaður	34	5,3%
Vél-, járn-, blikk- og rennismíði	18	2,8%
Annað - ótilgreint	67	10,5%
Samtals	639	100%

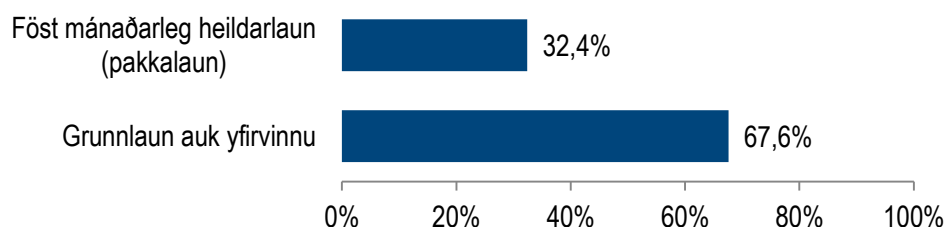
Mannaforráð

Þátttakendur sem höfðu mannaforráð voru spurðir hversu margir starfsmenn ynnu undir stjórn þeirra.

Mynd 8. Hversu margir starfsmenn vinna undir þinni stjórn? (n=603)

Samsetning launa og kjarasamninga

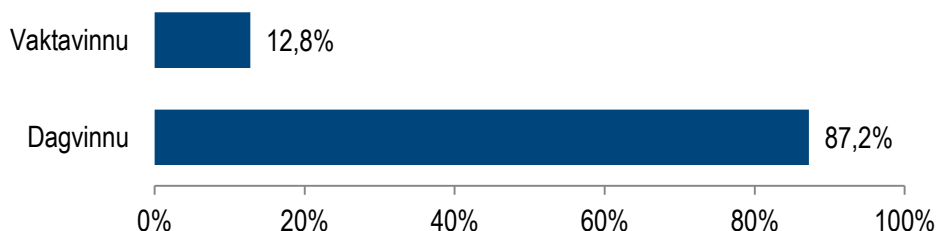

Mynd 9. Færð þú greidd föst mánaðarleg heildarlaun eða grunnlaun auk yfirvinnu? (n=744)

Tafla 4. Við hvaða kjarasamning miðast grunnréttindi þín?

	Fjöldi	Hlutfall
Samning VM við SA	301	56,1%
Sérkjara- eða vinnustaðasamning	82	15,3%
Samning við orkufyrirtæki	51	9,5%
Rammasamning VM	33	6,1%
Samninga við sveitarfélög	25	2,8%
Samning við stóriðjufyrirtæki	15	4,7%
Samning við ríkið	2	0,4%
Annan samning	28	5,2%
Veit ekki	107	-
Samtals	644	100,0%

Vinnutími

Mynd 10. Vinnur þú vaktavinnu eða dagvinnu? (n=658)

Tafla 5. Meðalfjöldi vinnustunda á viku í september 2019

	Fjöldi	Hlutfall
Færri en 40 tímar á viku	157	27,2%
40-44,9 tímar á viku	193	33,4%
45-49,9 tímar á viku	117	20,3%
50-54,9 tímar á viku	60	10,4%
55-59,9 tímar á viku	32	5,5%
60 tímar á viku eða meira	18	3,1%
Samtals	577	100%

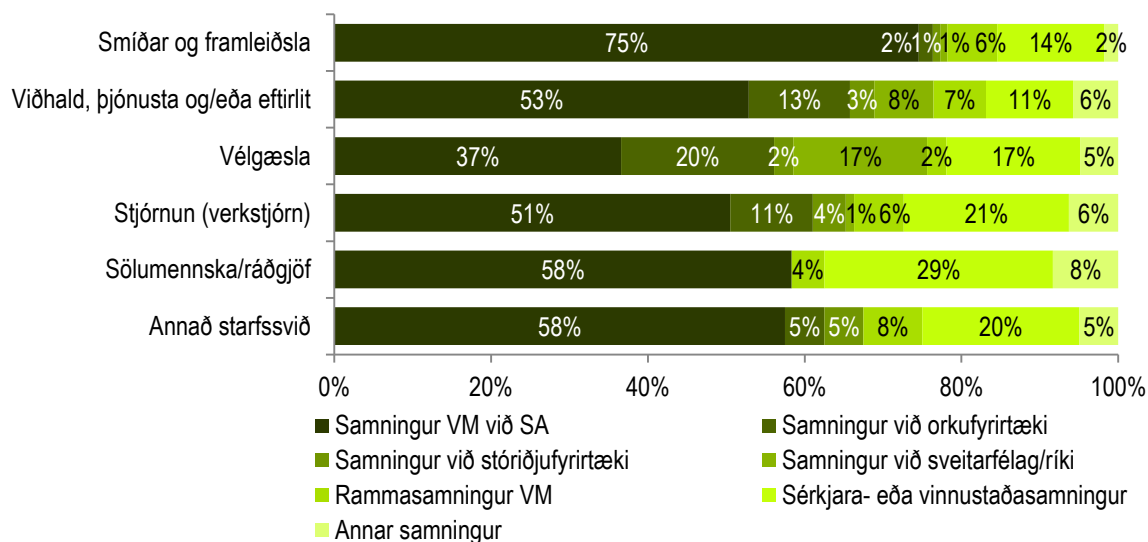
Tafla 6. Meðalfjöldi klukkustunda á bakvakt á viku í september 2019

	Fjöldi	Hlutfall
1-9,99 stundir	2	6,1%
10-19,99 stundir	1	3,0%
20-29,99 stundir	18	54,5%
30-39,99 stundir	6	18,2%
40 stundir eða meira	6	18,2%
Samtals	33	100%

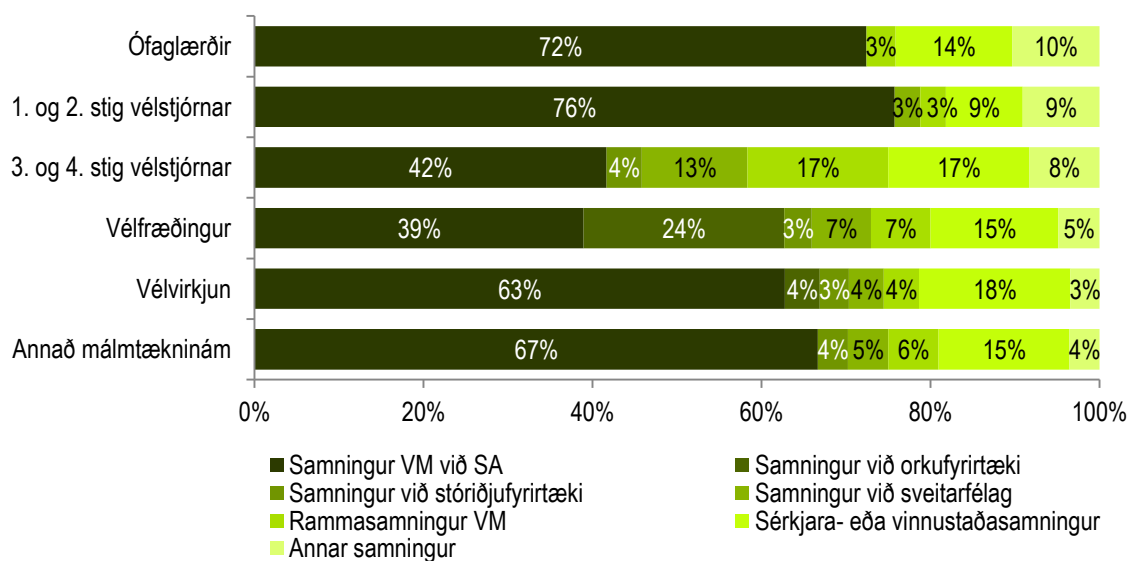
Tafla 7. Starfshlutfall í september 2019

	Fjöldi	Hlutfall
Hlutastarf (20-99%)	21	3,4%
Fullt starf 100%	601	96,6%
Samtals	622	100%

Greining á kjarasamningum og menntun eftir starfssviði

Mynd 11. Kjarasamningar félagsmanna – greint eftir starfssviði

Mynd 12. Kjarasamningar félagsmanna – greint eftir menntun

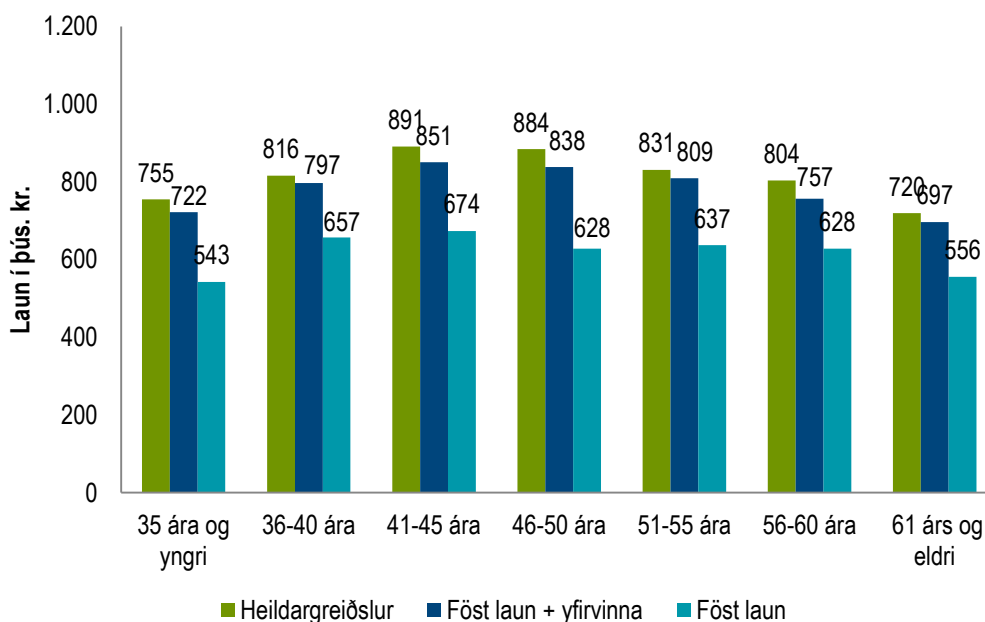

LAUNAGREINING

Í þessum kafla eru kynntar niðurstöður greiningar á launum VM félaga sem starfa í landi. Svarendur voru beðnir að gefa upplýsingar um launagreiðslur fyrir septembermánuð árið 2019. Um tvenns konar myndir er að ræða. Annars vegar eru myndir sem veita upplýsingar um laun þeirra sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu. Um þrenns konar launaviðmið er að ræða hjá þessum hópi. Í fyrsta lagi er um *föst laun* að ræða, en í þeim felast grunnlaun, greiðslur fyrir óunna yfirvinnutíma, vaktaálag og bakvaktir. Þess skal getið að í ár var í fyrsta skipti spurt sérstaklega um bakvaktargreiðslur, en það var til að auðvelda svarendum að sundurliða laun sín. Í öðru lagi er um að ræða *föst laun auk yfirvinnu*, en í þeim felast *föst laun* (samkvæmt áðurnefndri skilgreiningu) og greiðslur fyrir unna yfirvinnu sem er umfram fasta yfirvinnu. Í þriðja lagi er um *heildargreiðslur* að ræða, en auk fastra launa og yfirvinnu felast í þeim allar aðrar launagreiðslur eins og bílagreiðsla, ýmis konar hlunnindi og fleira. Laun þeirra sem voru í 50 - 99% starfshlutfalli voru reiknuð upp í 100% starfshlutfall. Allir launaliðir voru uppreiknaðir á þennan hátt, fyrir utan dagpeninga. Hins vegar eru birtar myndir sem veita upplýsingar um laun þeirra sem fá greidd föst mánaðarleg heildarlaun (pakkalaun). Um tvenns konar launaviðmið er að ræða hjá þessum hópi. Annars vegar er um að ræða *föst mánaðarleg heildarlaun* og hins vegar *heildargreiðslur*, en í þeim felast auk fastra mánaðarlegra heildarlauna allar aðrar launagreiðslur eins og bílagreiðsla og ýmiss konar hlunnindi.

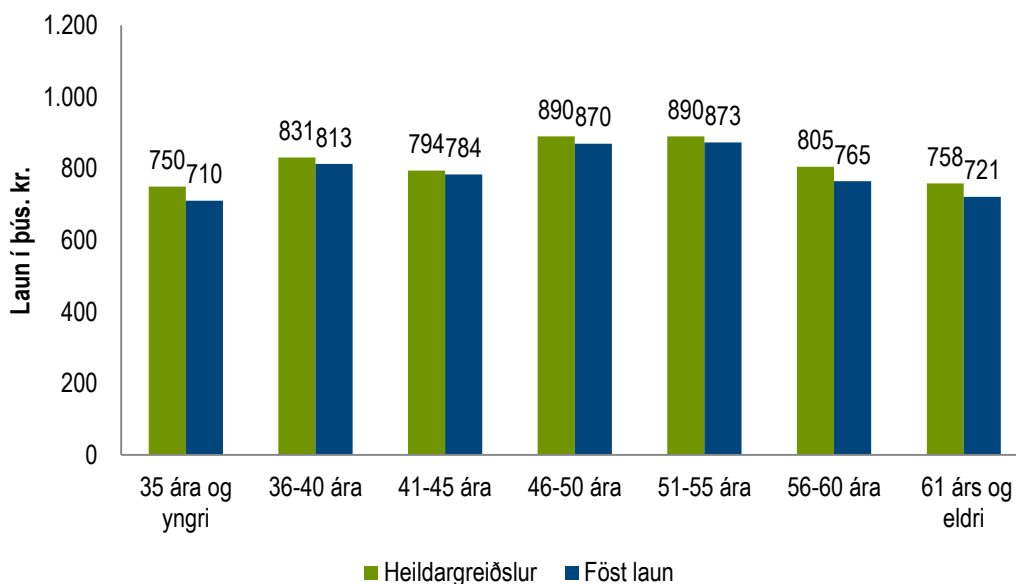
Birtar eru myndir úr launagreiningu og tekið fram hvort tölfræðilega marktækur munur greinist á meðallaunum hópa. Munur á hópum var metinn með viðeigandi marktæktarprófum, það er dreifigreiningu (ANOVA) og *t*-prófum.

Miðað er við 95% öryggismörk þegar fjallað er um að tölfræðilega marktækur munur sé á meðallaunum mismunandi hópa. Ef tölfræðileg marktækt kemur fram eru innan við 5% líkur á því að munur sem sést í hópi svarenda sé kominn til af tilviljun ($p < 0,05$). Með öðrum orðum getum við sagt með 95% vissu að sá munur sem birtist meðal svarenda sé einnig til staðar meðal allra þeirra félaga VM sem starfa í landi. Þegar $p < 0,01$ er munurinn marktækur miðað við 99% öryggi og $p < 0,001$ tákna að fullyrða megji með 99,9% vissu að munurinn sé til staðar meðal allra VM félaga sem starfa í landi. Hafa ber í huga að fjöldi svara hefur áhrif á marktækt. Séu tilteknir hópar mjög fámennir getur það orsakað það að munur á hópum verði ekki tölfræðilega marktækur þó mikill munur sé á launum þeirra.

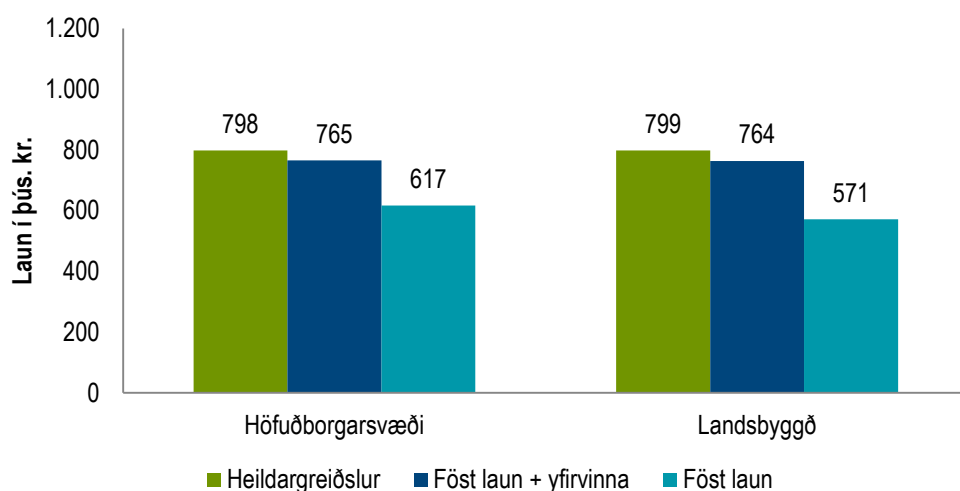
Mynd 13. Mánaðarlaun greind eftir aldri – grunnlaun + yfirvinna

Marktækur munur er á mynd 13, heildargreiðslur $p < 0,001$, föst laun auk yfirvinnu $p < 0,01$ föst laun $p < 0,01$.

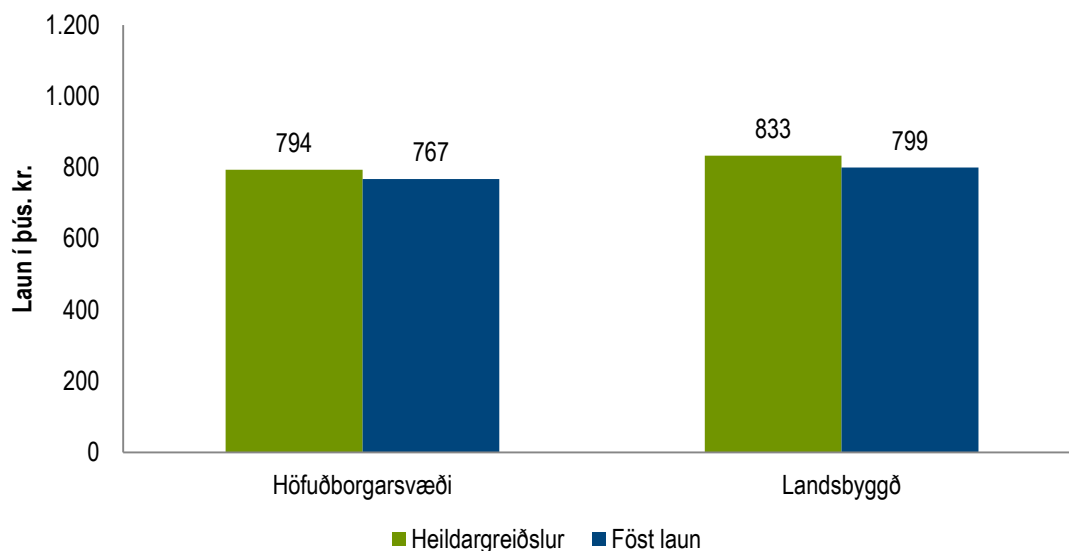
Mynd 14. Mánaðarlaun greind eftir aldri - pakkalaun

Ekki er marktækur munur á mynd 14:

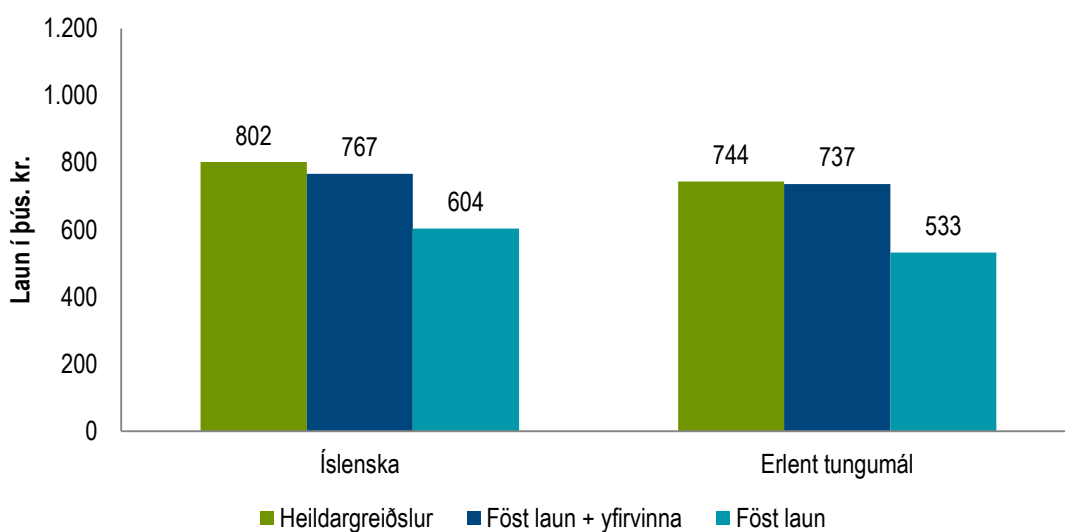
Mynd 15. Mánaðarlaun greind eftir búsetu – grunnlaun + yfirvinna

Marktækur munur er á mynd 15, heildargreiðslur $p < 0,05$.

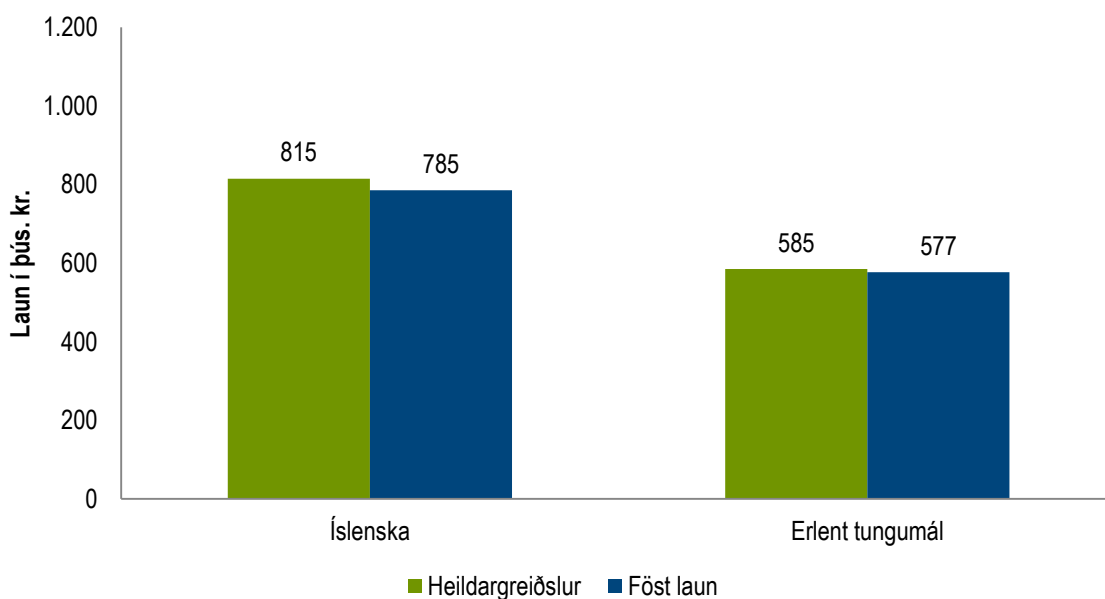
Mynd 16. Mánaðarlaun greind eftir búsetu - pakkalaun

Ekki er marktækur munur á mynd 16.

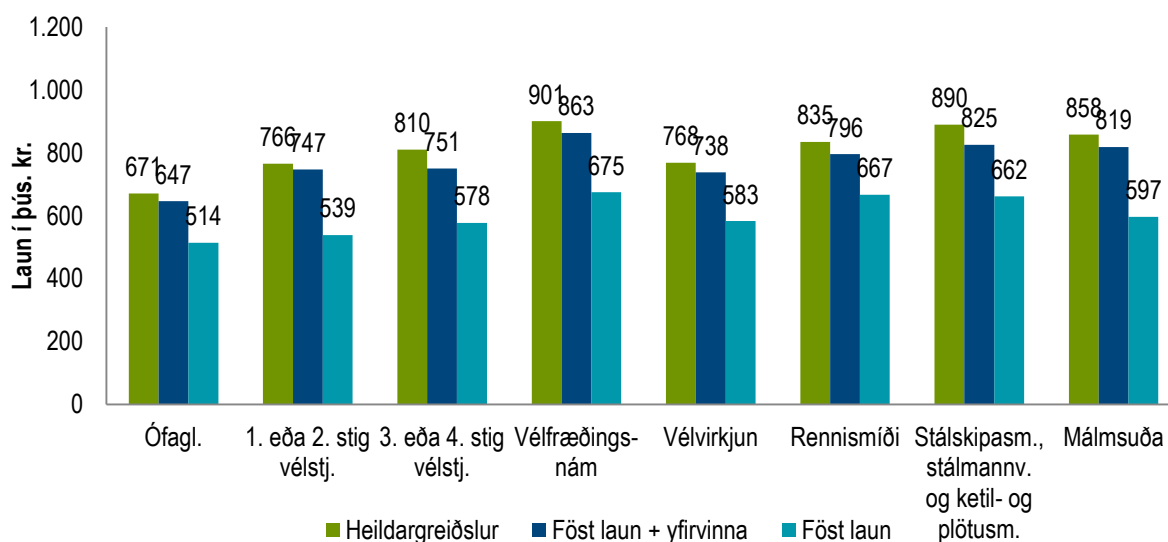
Mynd 17. Mánaðarlaun greind eftir tungumáli – grunnlaun + yfirvinna

Ekki er marktækur munur á mynd 17:

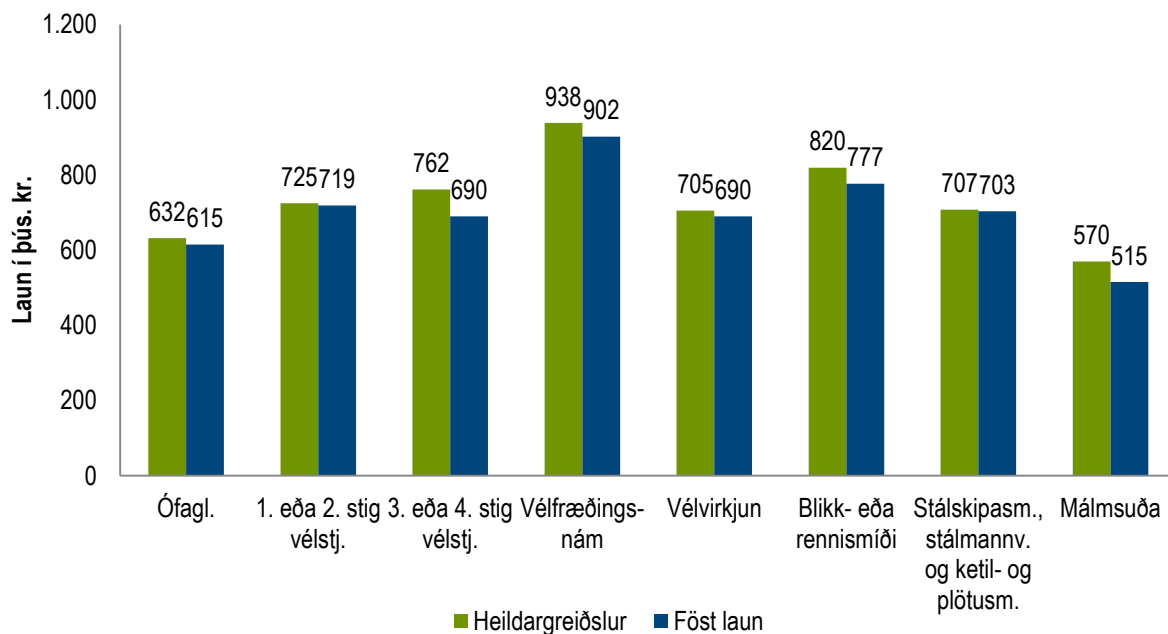
Mynd 18. Mánaðarlaun greind eftir tungumáli - þakkalaun

Marktækur munur er á mynd 18, heildargreiðslur $p < 0,05$.

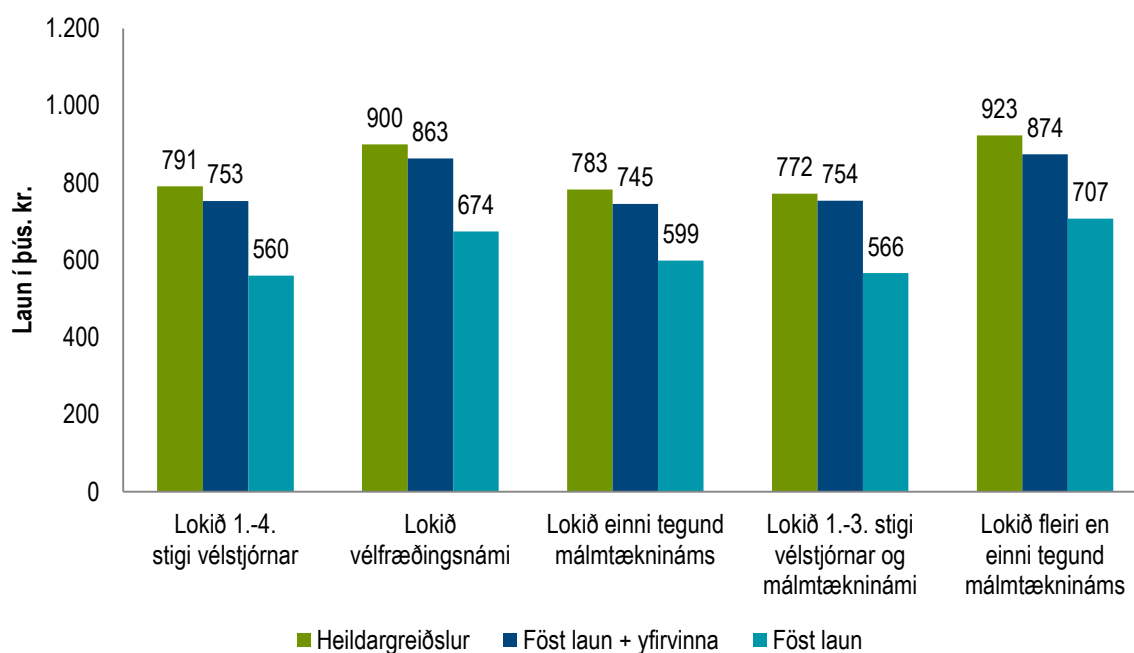
Mynd 19. Mánaðarlaun greind eftir menntun – grunnlaun + yfirvinna

Marktækur munur er á mynd 19, heildargreiðslur $p < 0,001$, föst laun auk yfirvinnu $p < 0,001$, föst laun $p < 0,001$.

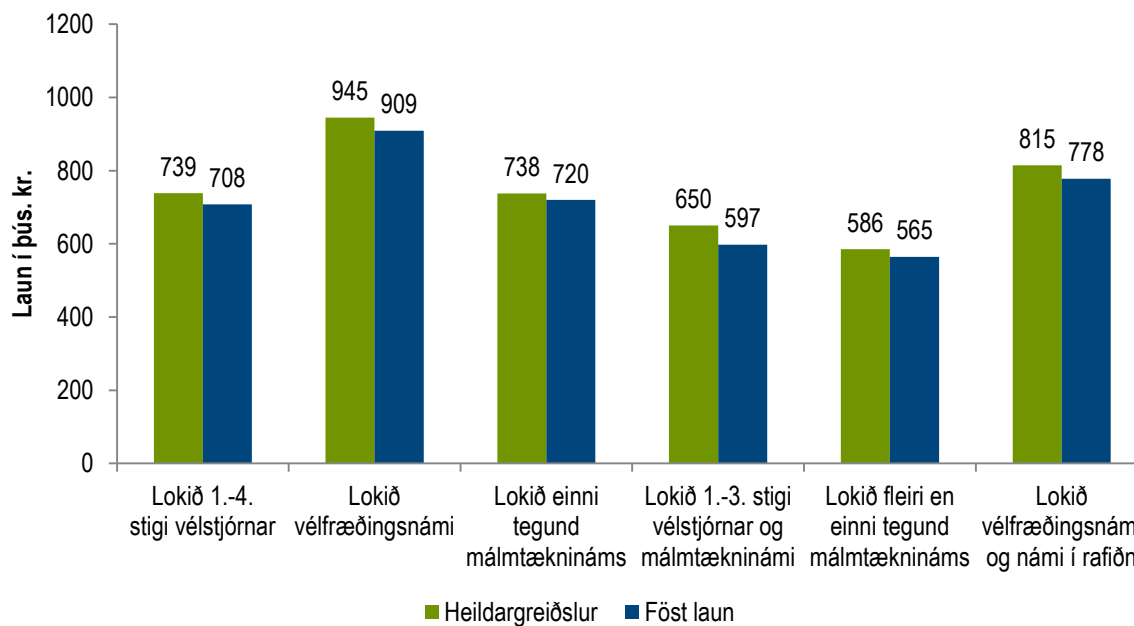
Mynd 20. Mánaðarlaun greind eftir menntun - pakkalaun

Marktækur munur er á mynd 20, heildargreiðslur $p < 0,001$, föst laun $p < 0,001$.

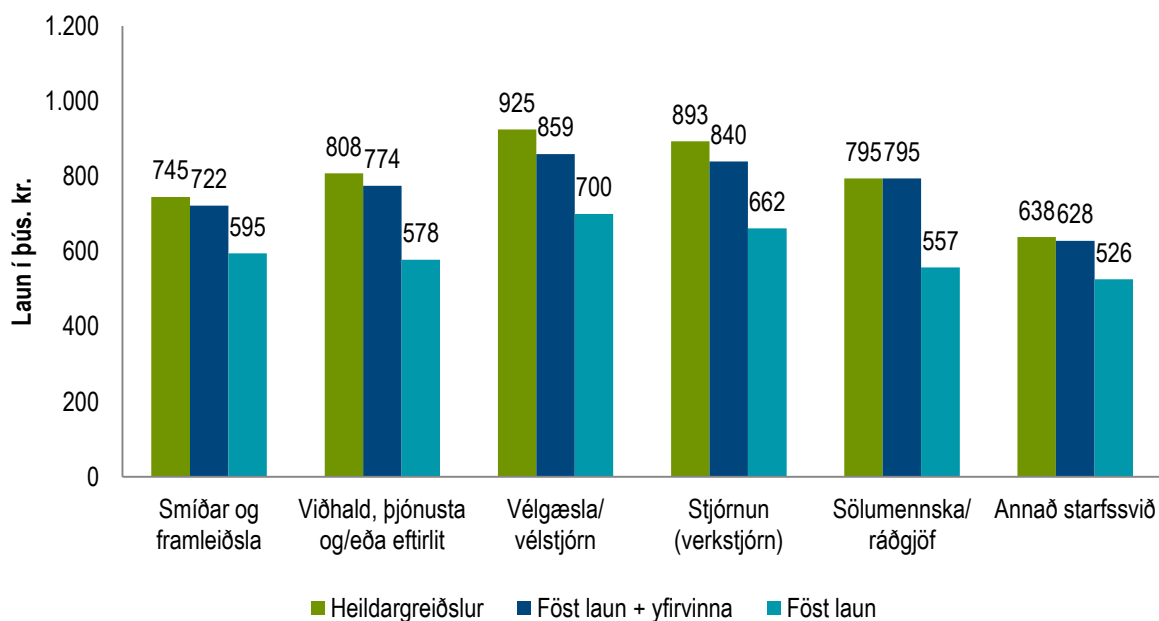
Mynd 21. Mánaðarlaun greind eftir samsetningu iðnnáms – grunnlaun + yfirvinna

Marktækur munur er á mynd 21, heildargreiðslur $p < 0,01$, föst laun auk yfirvinnu $p < 0,05$, föst laun $p < 0,05$.

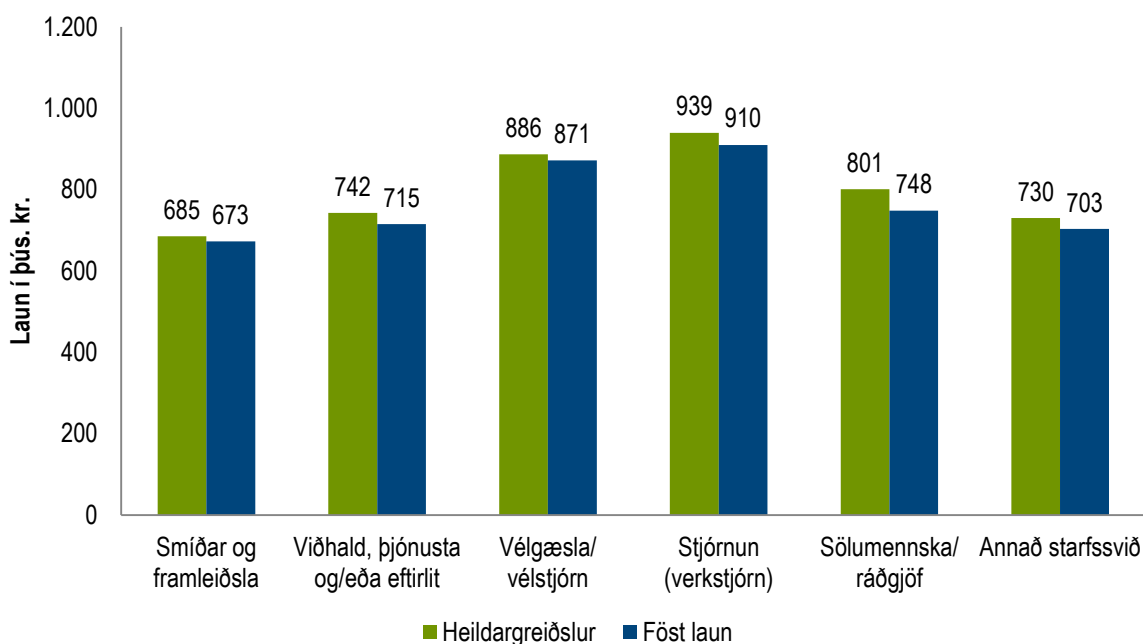
Mynd 22. Mánaðarlaun greind eftir samsetningu iðnnáms – pakkalaun

Marktækur munur er á mynd 22, heildargreiðslur $p < 0,001$, föst laun $p < 0,001$.

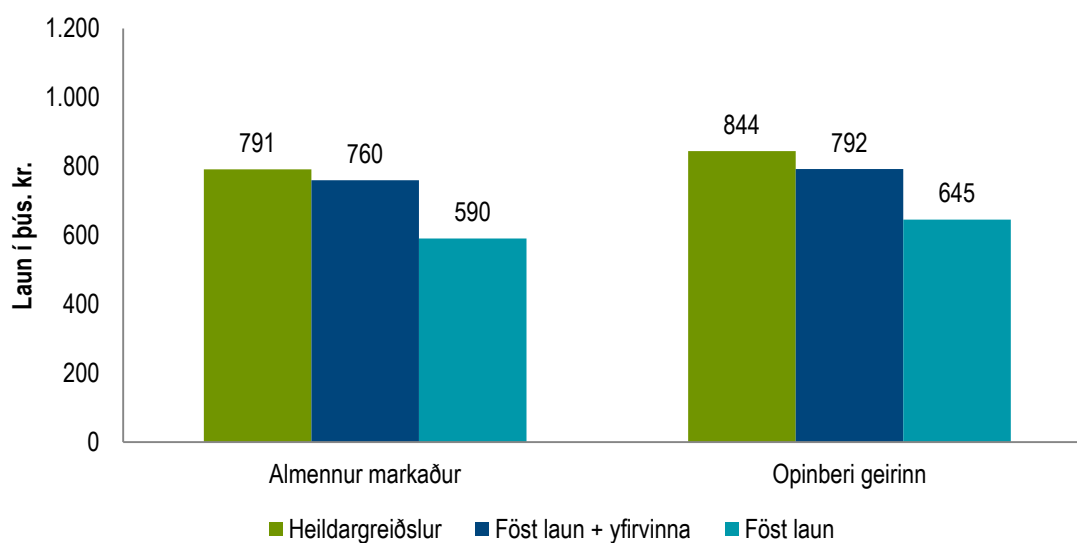
Mynd 23. Mánaðarlaun greind eftir starfssviði – grunnlaun + yfirvinna

Marktækur munur er á mynd 23, heildargreiðslur $p < 0,01$, föst laun auk yfirvinnu $p < 0,01$, föst laun $p < 0,001$.

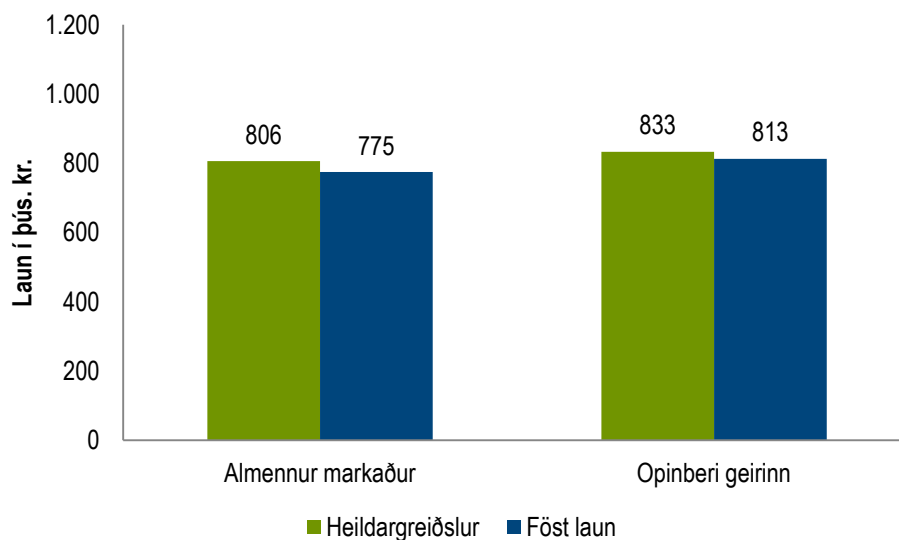
Mynd 24. Mánaðarlaun greind eftir starfssviði – pakkalaun

Marktækur munur er á mynd 24, heildargreiðslur $p < 0,001$, föst laun $p < 0,001$.

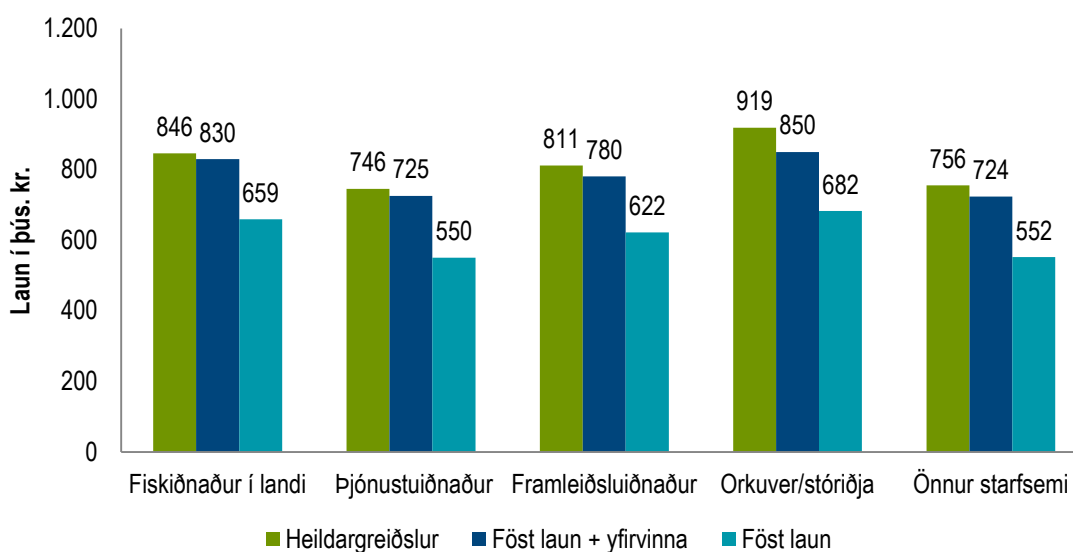
Mynd 25. Mánaðarlaun greind eftir starfsgeira – grunnlaun + yfirvinna

Ekki er marktækur munur á mynd 25.

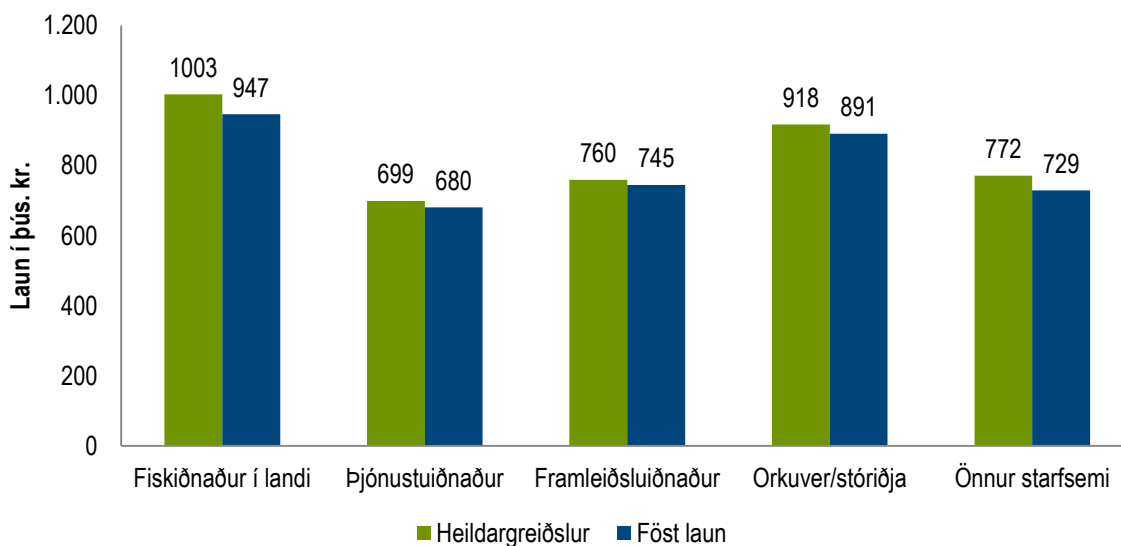
Mynd 26. Mánaðarlaun greind eftir starfsgeira - pakkalaun

Ekki er marktækur munur á mynd 26.

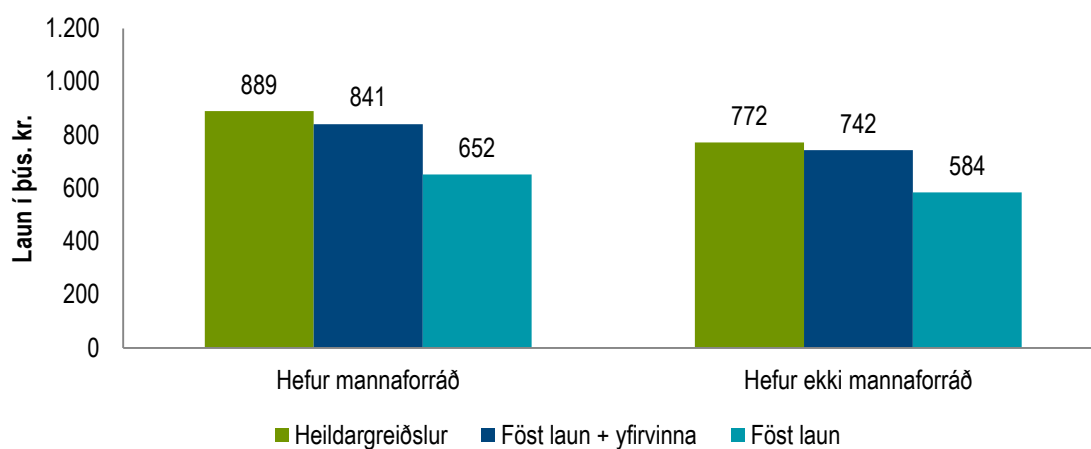
Mynd 27. Mánaðarlaun greind eftir aðalstarfsemi fyrirtækis – grunnlaun + yfirvinna

Marktækur munur er á mynd 27, heildargreiðslur $p < 0,001$, föst laun auk yfirvinnu $p < 0,05$, föst laun $p < 0,01$.

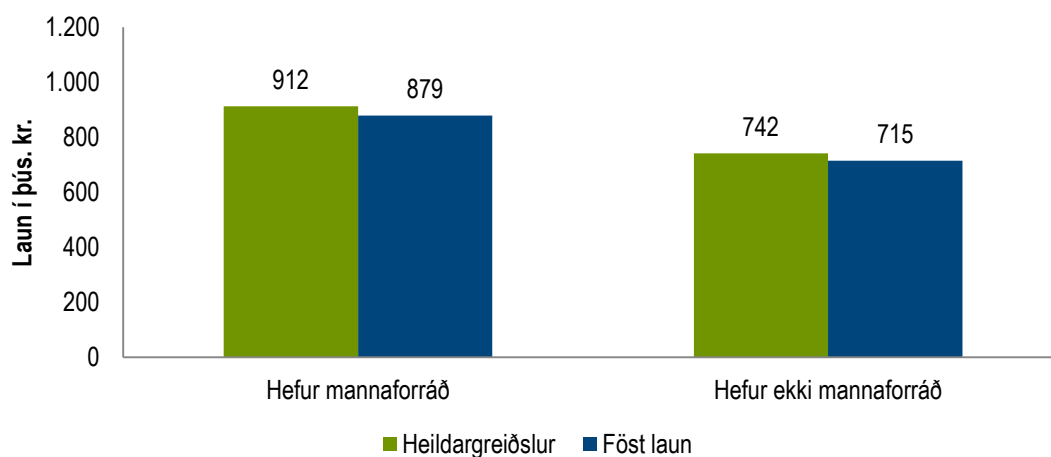
Mynd 28. Mánaðarlaun greind eftir aðalstarfsemi fyrirtækis - pakkalaun

Marktækur munur er á mynd 28, heildargreiðslur $p < 0,001$, föst laun $p < 0,001$.

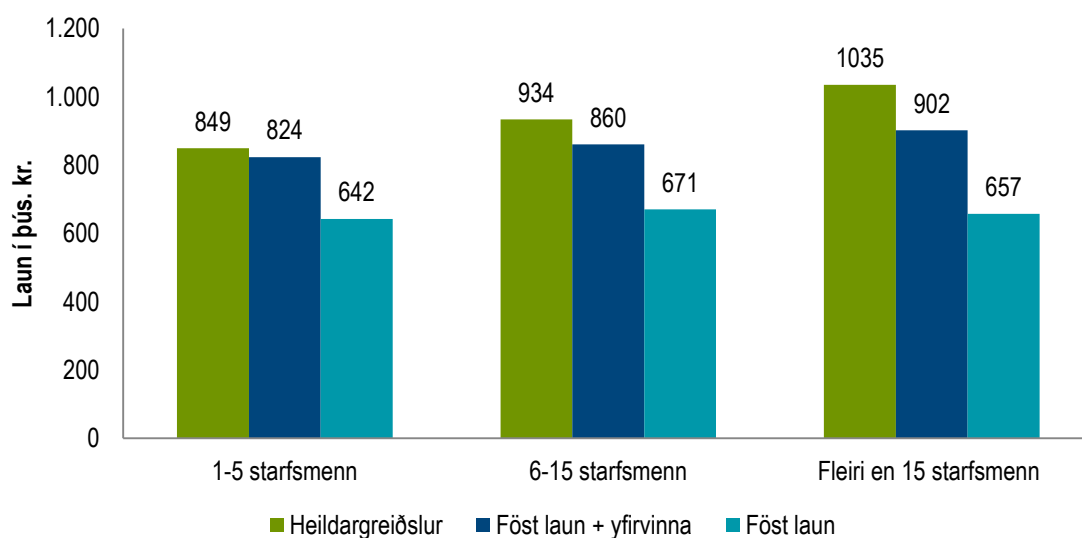
Mynd 29. Mánaðarlaun greind eftir mannaforráðum – grunnlaun + yfirvinna

Marktækur munur er á mynd 29, heildargreiðslur $p < 0,01$, föst laun auk yfirvinnu $p < 0,01$, föst laun $p < 0,001$.

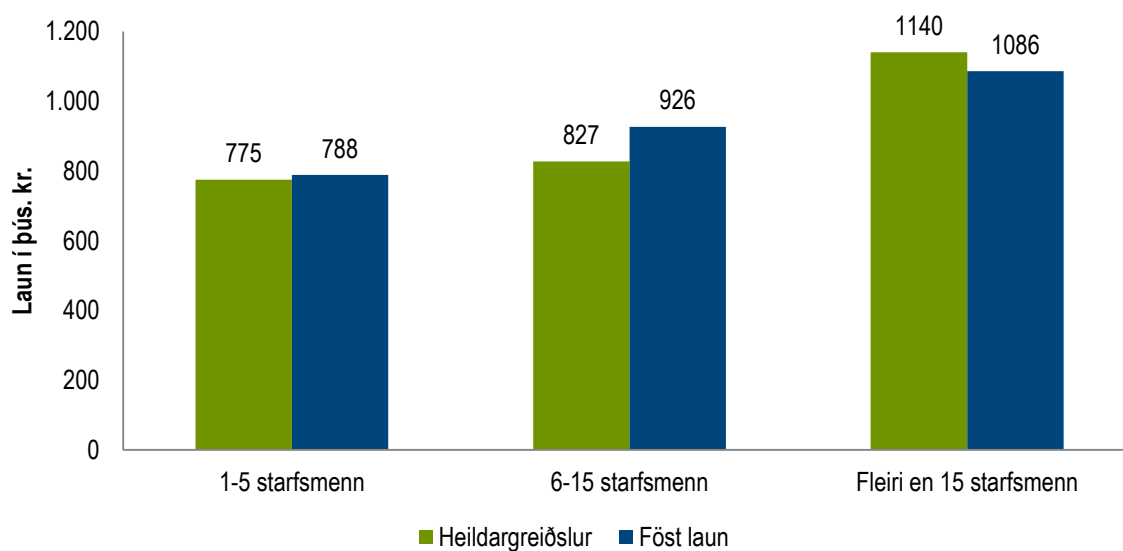
Mynd 30. Mánaðarlaun greind eftir mannaforráðum - þakkalaun

Marktækur munur er á mynd 30, heildargreiðslur $p < 0,01$, föst laun $p < 0,001$.

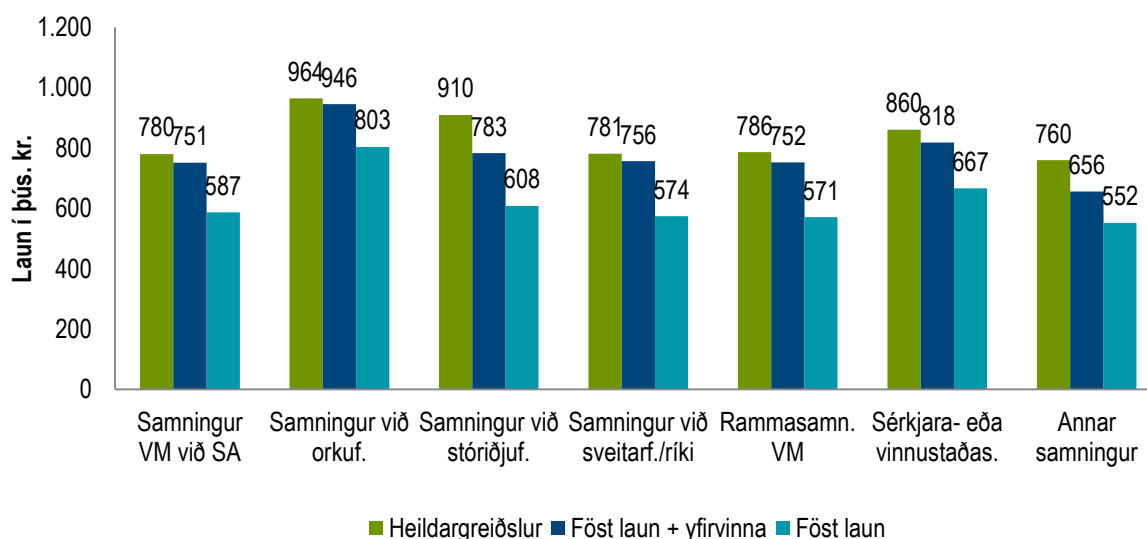
Mynd 31. Mánaðarlaun greind eftir fjölda undirmanna – grunnlaun + yfirvinna

Ekki er marktækur munur á mynd 31.

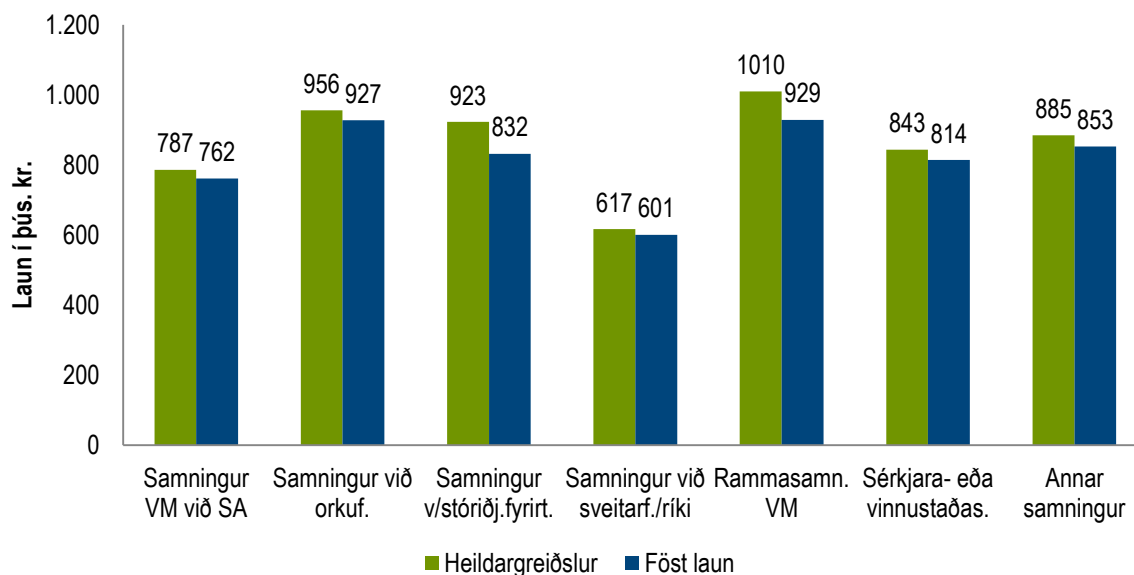
Mynd 32. Mánaðarlaun greind eftir fjölda undirmanna – pakkalaun

Marktækur munur er á mynd 32, heildargreiðslur $p < 0,01$, föst laun $p < 0,05$.

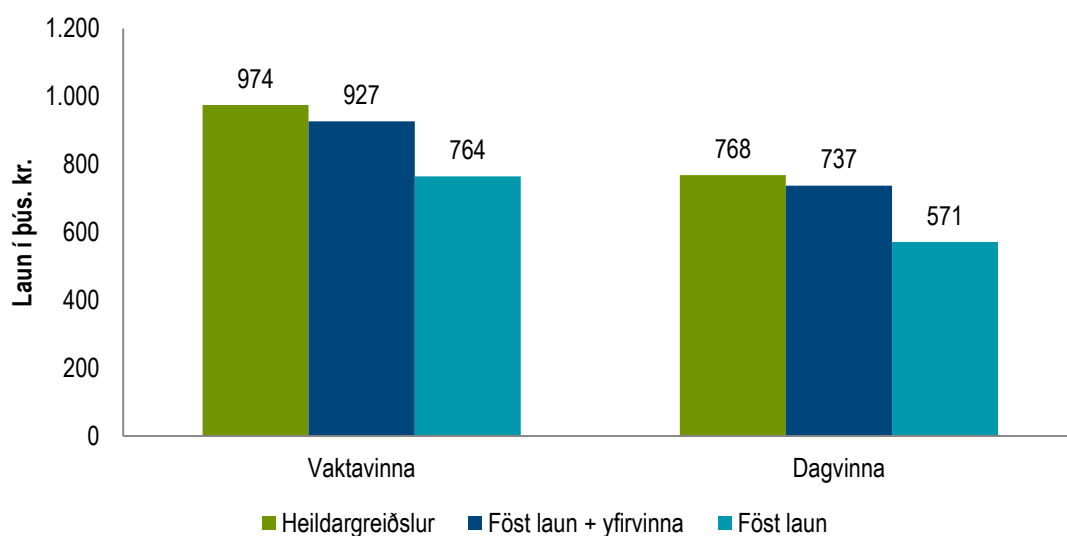
Mynd 33. Mánaðarlaun greind eftir kjarasamningi – grunnlaun + yfirvinna

Marktækur munur er á mynd 33, heildargreiðslur $p < 0,001$, föst laun auk yfirvinnu $p < 0,05$, föst laun $p < 0,05$.

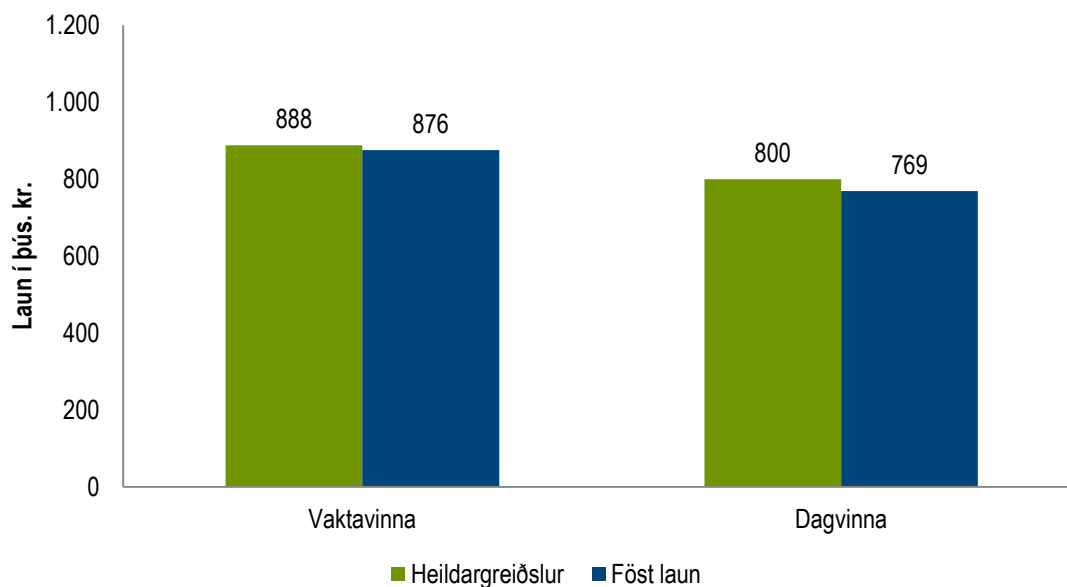
Mynd 34. Mánaðarlaun greind eftir kjarasamningi - pakkalaun

Marktækur munur er á mynd 34, heildargreiðslur $p < 0,05$, föst laun $p < 0,01$.

Mynd 35. Mánaðarlaun greind eftir því hvort unnin er vaktavinna eða dagvinna – grunnlaun + yfirvinna

Marktækur munur er á mynd 35, heildargreiðslur $p < 0,001$, föst laun auk yfirvinnu $p < 0,001$, föst laun $p < 0,001$.

Mynd 36. Mánaðarlaun greind eftir því hvort unnin er vaktavinna eða dagvinna - pakkalaun

Ekki er marktækur munur á mynd 36.

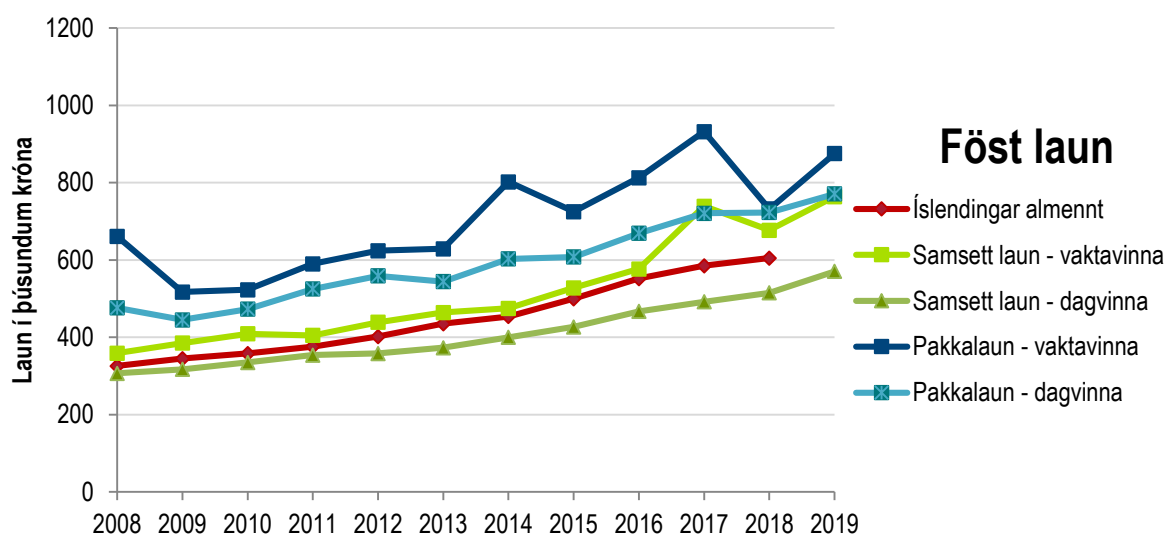
ÞRÓUN LAUNA OG VINNUTÍMA

Kjarakönnun vélstjóra og málmæknimanna hefur verið gerð með svipuðum hætti frá árinu 2008 og þ.a.l. er unnt að gefa mynd af því hvernig laun félagsmanna hafa þróast. Föst laun og heildargreiðslur fjögurra hópa voru skoðuð; þeirra sem fá greidd samsett laun (grunnlaun auk yfirvinnu) og eru í dagvinnu, þeirra sem fá greidd samsett laun og eru í vaktavinnu, þeirra sem fá pakkalaun (föst mánaðarleg heildarlaun) og eru í dagvinnu og þeirra sem fá pakkalaun og eru í vaktavinnu. Laun þessara hópa voru síðan borin saman við meðallaun Íslendinga almennt (sjá myndir 36 og 37). Upplýsingar um þau voru fengin af vef Hagstofu Íslands. Notast var við meðaltal reglulegra launa og heildarlauna allra Íslendinga á vinnumarkaði í fullu starfi¹. Þess má geta að tölur Hagstofunnar ná til ársins 2018 og því eru launatölur fyrir árið 2019 ekki með á myndunum.

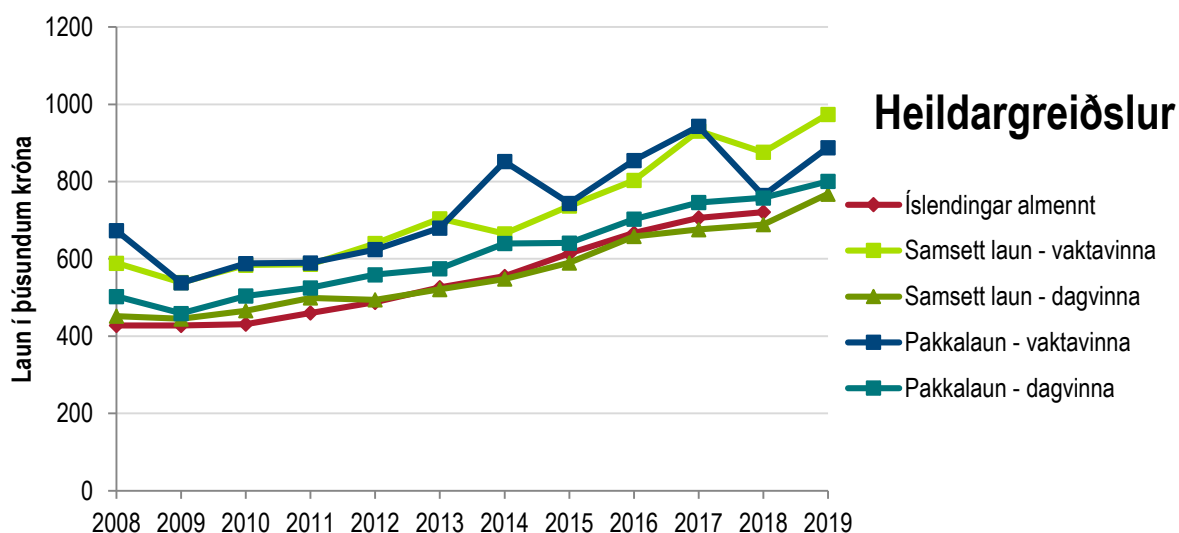
Á myndum 36 og 37 má sjá að laun starfsfólks í vaktavinnu hækkuðu talsvert árið 2017 en lækkuðu svo aftur 2018. Skýringar fyrir þessu má finna m.a. í því að árið 2017 var einn einstaklingur með mjög há laun sem höfðu mikil áhrif á meðaltalið. Einnig er um frekar fámenna hópa að ræða bæði árin og því meiri hætta á að meðaltöl flökti mikið milli mælinga. Þá virðist sem einhver skekkja hafi verið í sverendahópnum árið 2018 þar sem laun þessa hóps eru óvanalega lág miðað við launaþróun, en svo virðist sem að tölur ársins 2019 séu meira í takt við almenna launaþróun. Þess skal þó getið að orsakir þessarar hækkunar sem sést hjá vaktavinnufólki gætu verið að finna í því að nú var sérstaklega spurt um bakvaktargreiðslur, en mögulegt er að sverendur tilgreini ekki ákveðnar greiðslur ef ekki er spurt sérstaklega um þær, þá sérstaklega ef einhverjir sverendur svara eftir minni í stað þess að hafa launaseðil til viðmiðunar. Þetta undirstrikar þó mikilvægi þess að gera launakannanir sem þessar reglulega því ávallt er hætta á að einhverjar skekkjur megi finnast í stakri mælingu. Það getur bæði verið vegna skekkju í sverenda hópnum og að einhverjar aðstæður orsaki óvanalega há eða lág laun í sverendahópnum á tilteknum tímamarki. Með reglulegum mælingum er betur hægt að greina almenna launaþróun. Þótt flökt geti verið á tilteknum tímamarkum þá sést greinilega hvernig þróunin er.

---

¹ Skv. vef Hagstofu Íslands (hagstofa.is) eru regluleg laun fullvinnandi skilgreind á eftirfarandi hátt: Regluleg laun eru greidd mánaðarlaun fyrir umsaminn vinnutíma hvort sem um er að ræða dagvinnu eða vaktavinnu. Í þessum launum eru hvers konar álags-, bónus- og kostnaðargreiðslur, svo sem föst yfirvinna, sem gerðar eru upp á hverju útborgunartímabili. Þá eru heildarlaun fullvinnandi skilgreind á eftirfarandi hátt: Heildarlaun eru öll laun einstaklingsins, þ.e. regluleg heildarlaun auk ýmissa óreglulegra greiðslna s.s. orlofs- og desemberuppbótar, eingreiðslna, ákvæðisgreiðslna og uppgjors vegna uppmælinga. Við útreikninga er hvorki tekið tillit til hlunninda né akstursgreiðslna.

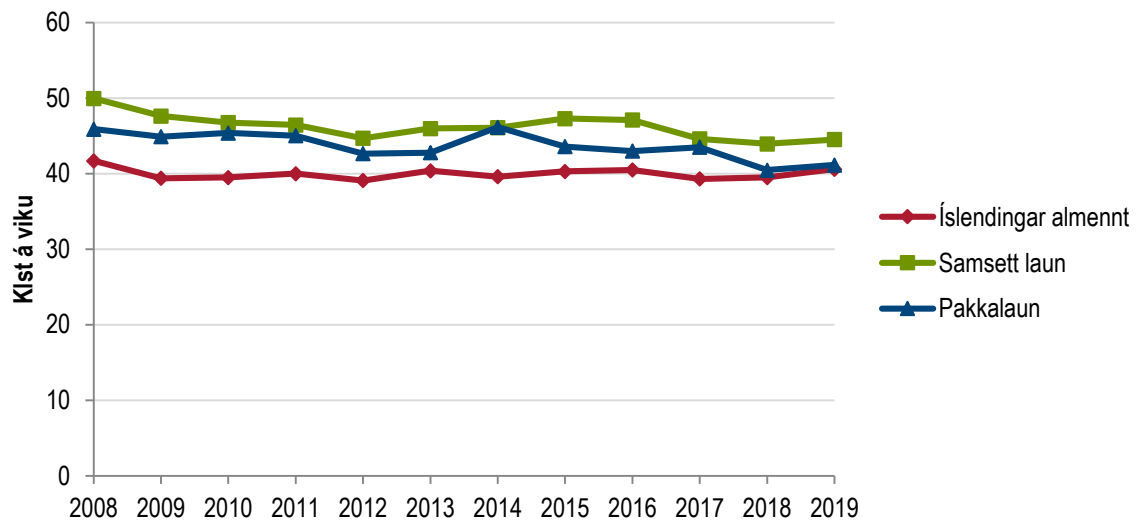
Mynd 37. Þróun fastra launa á árunum 2008 – 2019 og samanburður við regluleg laun Íslendinga

Mynd 38. Þróun heildargreiðslna á árunum 2008 – 2019 og samanburður við meðalheildarlaun Íslendinga

Þróun vinnutíma var einnig skoðuð, þ.e. meðalfjöldi vinnustunda á viku. Lítið var á tvo hópa í þessu samhengi, þá sem fá greidd samsett laun og þá sem fá pakkalaun. Meðalvinnustundir hópanna voru síðan bornar saman við meðalvinnustundir Íslendinga í september ár hvert. Upplýsingar um meðalfjölda vinnustunda hins almenna Íslendinga voru fengnar af vef Hagstofu Íslands. Eins og sést á mynd 39 hefur þróunin verið á hægri niðurleið frá árinu 2008, en einnig sést að meðlimir í Félagi vélstjóra og málmtæknumanna vinna að jafnaði aðeins lengri vinnuviku en hinn almenni Íslendingur. Þá sést einnig að nú árið 2019 fjölgar vinnutímum

Ítíllaga bæði hjá meðlimum VM og meðal allra Íslendinga sem er áhugaverð þróun í ljósi umfjöllunar og aðgerða sem tengjast styttingu vinnuviku.

Mynd 39. Þróun meðalfjölda vinnustunda á viku á árunum 2008 – 2019 og samanburður við meðalvinnustundir Íslendinga í septembermánuði

LAUNATÖFLUR

Í þessum kafla eru mánaðarlaun svarenda greind eftir bakgrunnspáttum sem spurt var um í könnuninni. Í töflunum er því hægt að fá nokkuð nákvæmar upplýsingar um laun einstakra hópa. Þess ber þó að geta að þar sem fáir svarendur eru í hópum geta tölur gefið skekkta mynd af launum allra félagsmanna VM sem starfa í landi. Ef þrír eða færri voru í tilteknum hópi, voru launatölur ekki birtar fyrir þann hóp. Allar launatölur eru gefnar upp í þúsundum króna.

Töflurnar sýna meðaltal hvers launaliðs meðal þeirra sem voru með greiðslur af því tagi. Af þeim sökum stemma ekki heildargreiðslur við samanlagða launaliði. Þetta er gert til að gefa réttari mynd af greiðslum fólks, því ef allir sem fengu engar greiðslur væru einnig með í meðaltölunum (með töluna núll) þá yrðu meðaltölin í mörgum tilfellum mjög lág og ekki lýsandi.

Flestir liðir í töflunum, eins og yfirvinna, bílagreiðsla og þess háttar, þarfnast ekki mikilla útskýringa. Skilgreiningar á *föstum launum* og *heildargreiðslum* má finna í upphafi kaflans *Launagreining*. *Staðalfrávik* sýnir dreifingu greiðslna í kringum meðaltal. Það er gefið upp fyrir *heildargreiðslur*. Ef staðalfrávik er lítið þýðir það að laun margra hafa verið svipuð meðallaunum hópsins. Þannig sýnir Tafla 8 til dæmis að *heildargreiðslur* til svarenda í aldurshópnum 51-55 ára dreifast mun meira í kringum meðalgreiðslur þess hóps en *heildargreiðslur* til þeirra sem eru 35 ára og yngri.

Töflurnar sýna einnig vikmörk heildargreiðslna. Vikmörk eru notuð til að draga ályktanir um niðurstöður rannsókna þegar notast er við úrtök. Vikmörk eru bil sem segja má með 95% vissu að niðurstaða úr rannsókn liggja á ef allir í þýðinu (í þessu tilfalli allir félagsmenn VM) væru spurðir (og gæfu upp svör sín). Sem dæmi má nefna að ef vikmörk grunnlauna hjá aldurshópnum 35 ára og yngri eru 704 – 806 þúsund má segja með 95% vissu að meðaltal grunnlauna þessa aldurshóps meðal félagsmanna VM sé á því bili.

Mánaðargreiðslur

Tafla 8. Meðaltal greiðslna eftir aldri (í þúsundum króna)

	Fjöldi	Unnin Grunn- laun	Óunnin yfir- vinna	Vakta- álág	Bak- vaktir	Bíl- greið- sla	Hlunn- indi	Dag- pen- ingar	Aðrar greið- slur	Heildar- greiðsla	Staðal- frávik	Vikmörk heildar- greiðslna	
Þátttakendur sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu													
35 ára og yngri	117	505	196	163	106	152	46	8	122	45	755	281	704 - 806
36-40 ára	32	594	179	-	87	179	43	16	-	66	816	266	720 - 912
41-45 ára	37	584	198	168	129	203	55	-	-	94	891	216	819 - 963
46-50 ára	46	563	238	112	144	171	40	6	150	55	884	280	801 - 967
51-55 ára	38	579	217	154	111	133	40	-	-	38	831	361	712 - 949
56-60 ára	55	572	160	-	122	160	43	18	-	155	804	231	742 - 866
61 árs og eldri	57	525	178	-	100	196	61	29	64	65	720	215	663 - 777
Allir	382	547	195	152	116	171	47	14	107	72	798	272	771 - 825
Þátttakendur sem fá greidd föst mánaðarleg heildarlaun													
35 ára og yngri	24	710	x	x	x	x	60	-	-	-	750	355	600 - 899
36-40 ára	13	813	x	x	x	x	-	17	-	-	831	216	701 - 962
41-45 ára	21	784	x	x	x	x	-	18	-	-	794	204	701 - 887
46-50 ára	29	870	x	x	x	x	44	-	-	-	890	271	787 - 993
51-55 ára	28	873	x	x	x	x	-	12	-	-	890	315	768 - 1.012
56-60 ára	32	765	x	x	x	x	75	18	-	-	805	301	697 - 914
61 árs og eldri	62	726	x	x	x	x	59	16	-	202	760	224	703 - 816
Allir	209	781	x	x	x	x	60	18	139	140	809	273	772 - 846

Tafla 9. Meðaltal greiðslna eftir búsetu (í þúsundum króna)

	Fjöldi	Unnin Grunn- laun	Óunnin yfir- vinna	Vakta- álág	Bak- vaktir	Bíl- greið- sla	Hlunn- indi	Dag- pen- ingar	Aðrar greið- slur	Heildar- greiðsla	Staðal- frávik	Vikmörk heildar- greiðslna	
Þátttakendur sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu													
Höfuðborg	231	571	178	173	110	169	45	17	100	79	798	285	761 - 835
Landsbyggð	151	510	219	129	121	174	50	10	115	62	799	251	758 - 839
Allir	382	547	195	152	116	171	47	14	107	72	798	272	771 - 825
Þátttakendur sem fá greidd föst mánaðarleg heildarlaun													
Höfuðborg	130	767	x	x	x	x	59	15	133	143	794	253	750 - 837
Landsbyggð	79	803	x	x	x	x	63	26	152	139	834	304	766 - 902
Allir	209	781	x	x	x	x	60	18	139	140	809	273	772 - 846

Tafla 10. Meðaltal greiðslna eftir menntun (í þúsundum króna)

	Fjöldi	Grunn- laun	Unnin yfir- vinna	Óunnin yfir- vinna	Vakta- álág	Bak- vaktir	Bíl- greið- sla	Hlunn- indi	Dag- pen- ingar	Aðrar greið- slur	Heildar- greiðsla	Staðal- frávik	Vikmörk heildar- greiðslna
Þátttakendur sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu													
1. eða 2. stig vélstjórnar	27	493	244	-	-	-	-	-	-	42	766	248	668 - 864
3. eða 4. stig vélstjórnar	22	516	190	-	90	131	-	-	108	114	810	197	722 - 897
Vélfæðingsnám	93	561	220	163	122	200	28	14	98	116	901	310	837 - 964
Vélvirkjun	107	555	185	181	59	82	51	13	66	65	768	242	722 - 815
Rennismiði	29	608	149	-	127	-	80	-	-	-	835	337	707 - 963
Stálsk.-, stálmannv.-, ketil- og plötusm.	11	649	180	-	-	-	-	-	-	60	890	264	713 - 1.067
Málmsuða	18	573	249	-	-	-	-	-	-	51	858	289	714 - 1.002
Allir	307	558	201	156	114	174	47	13	110	81	827	279	796 - 858
Þátttakendur sem fá greidd föst mánaðarleg heildarlaun													
1. eða 2. stig vélstjórnar	13	719	x	x	x	x	-	-	-	-	725	327	527 - 923
3. eða 4. stig vélstjórnar	8	690	x	x	x	x	70	-	-	-	762	400	427 - 1.096
Vélfæðingsnám	95	902	x	x	x	x	56	19	123	154	938	256	886 - 990
Vélvirkjun	43	690	x	x	x	x	51	-	-	-	705	205	642 - 768
Rennismiði	13	777	x	x	x	x	-	-	-	-	820	262	661 - 978
Stálsk.-, stálmannv.-, ketil- og plötusm.	7	703	x	x	x	x	-	-	-	-	707	206	517 - 898
Málmsuða	8	553	x	x	x	x	-	-	-	-	582	137	467 - 697
Allir	187	800	x	x	x	x	57	18	139	140	830	275	790 - 870

Tafla 11. Meðaltal greiðslna eftir samsetningu iðnnáms (í þúsundum króna)

	Fjöldi	Grunn- laun	Unnin yfir- vinna	Óunni n yfir- vinna	Vakta- álág	Bak- vaktir	Bil- greið- sla	Hlunn- indi	Dag- pen- ingar	Aðrar greið- slur	Heildar- greiðsla	Staðal- frávik	Vikmörk heildar- greiðslna
Þátttakendur sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu													
Lokið 1.-4. stigi vélstjórnar	48	506	221	-	96	184	36	7	128	82	791	225	726 - 856
Lokið vélfræðingsnámi	90	560	216	169	119	205	29	14	96	123	900	311	835 - 965
Lokið einni tegund málmteknináms	115	568	178	201	114	71	54	22	133	67	783	253	736 - 830
Lokið 1.-3. stigi vélstj. og málmteknin.	35	541	219	63	-	107	-	4	75	24	772	243	688 - 855
Lokið fleiri en einni teg. málmteknináms	17	660	166	-	-	-	-	-	-	88	923	378	729 - 1.118
Lokið vélfræðingsnámi og námi í rafíðn	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Allir	308	558	201	156	114	174	47	13	110	81	826	279	795 - 857
Þátttakendur sem fá greidd föst mánaðarleg heildarlaun													
Lokið 1.-4. stigi vélstjórnar	21	708	x	x	x	x	66	-	-	-	739	347	581 - 897
Lokið vélfræðingsnámi	90	909	x	x	x	x	58	17	136	154	945	256	891 - 998
Lokið einni tegund málmteknináms	55	720	x	x	x	x	57	19	-	-	738	225	677 - 798
Lokið 1.-3. stigi vélstj. og málmteknin.	11	625	x	x	x	x	-	-	-	-	659	174	543 - 776
Lokið fleiri en einni teg. málmteknináms	6	565	x	x	x	x	-	-	-	-	586	119	461 - 711
Lokið vélfræðingsnámi og námi í rafíðn	5	778	x	x	x	x	-	-	-	-	815	256	497 - 1.132
Allir	188	800	x	x	x	x	57	18	139	140	830	275	790 - 869

Tafla 12. Meðaltal greiðslna eftir starfssviði (í þúsundum króna)

	Fjöldi	Unnin		Vakta- álag	Bak- vaktir	Bil- greið- sla	Hlunn- indi	Dag- pen- ingar	Aðrar greið- slur	Heildar- greiðsla	Staðal- frávik	Vikmörk heildar- greiðslna	
		Grunn- laun	yfir- vinna										Óunnin yfir- vinna
Þátttakendur sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu													
Smíðar og framleiðsla	112	566	157	266	119	-	48	13	102	48	745	259	697 - 794
Viðhald, þjónusta, eftirlit	176	520	221	133	120	155	50	13	123	51	808	254	770 - 846
Vélgæsla/vélstjórn	31	553	190	-	87	241	45	-	-	175	925	413	773 - 1.076
Stjórnun (verksjórn)	38	627	205	-	-	110	45	19	-	103	893	200	828 - 959
Sölumennska/ráðgjöf	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Annað starfssvið	18	526	141	-	-	-	-	-	-	41	638	200	539 - 738
Allir	378	547	196	153	117	171	47	14	110	73	799	272	772 - 827
Þátttakendur sem fá greidd föst mánaðarleg heildarlaun													
Smíðar og framleiðsla	19	673	x	x	x	x	58	-	-	-	685	171	602 - 767
Viðhald, þjónusta, eftirlit	61	715	x	x	x	x	31	20	144	192	742	233	683 - 802
Vélgæsla/vélstjórn	14	871	x	x	x	x	-	-	-	-	886	412	648 - 1.125
Stjórnun (verksjórn)	61	910	x	x	x	x	51	20	-	-	939	274	869 - 1.010
Sölumennska/ráðgjöf	26	748	x	x	x	x	128	15	-	-	801	290	684 - 918
Annað starfssvið	25	715	x	x	x	x	-	-	-	-	734	193	654 - 813
Allir	206	784	x	x	x	x	60	18	139	145	811	274	774 - 849

Tafla 13. Meðaltal greiðslna eftir starfsgeira (í þúsundum króna)

	Fjöldi	Unnin		Vakta- álag	Bak- vaktir	Bil- greið- sla	Hlunn- indi	Dag- pen- ingar	Aðrar greið- slur	Heildar- greiðsla	Staðal- frávik	Vikmörk heildar- greiðslna	
		Grunn- laun	yfir- vinna										Óunnin yfir- vinna
Þátttakendur sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu													
Almennur markaður	332	554	198	162	121	157	49	15	113	60	791	274	762 - 821
Opinberi geirinn	45	494	178	103	111	194	30	10	88	149	844	252	769 - 920
Allir	377	546	195	151	117	171	47	14	110	73	797	272	770 - 825
Þátttakendur sem fá greidd föst mánaðarleg heildarlaun													
Almennur markaður	146	777	x	x	x	x	63	18	129	807	729	250	688 - 770
Opinberi geirinn	43	813	x	x	x	x	38	17	-	833	849	239	775 - 922
Allir	189	784	x	x	x	x	60	18	140	812	757	252	720 - 793

Tafla 14. Meðaltal greiðslna eftir starfsemi fyrirtækis (í þúsundum króna)

	Unnin Grunn- Fjöldi	Óunnin yfir- laun	yfir- vinna	Vakta- álág	Bak- vaktir	Bil- greið- sla	Hlunn- indi	Dag- pen- ingar	Aðrar greið- slur	Heildar- greiðsla	Staðal- frávik	Vikmörk heildar- greiðslna
Þátttakendur sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu												
Fiskiðnaður í landi	14	633	217	-	-	-	-	-	-	846	569	518 - 1.175
Þjónustuiðnaður	84	541	196	70	-	68	50	11	69	68	746	218 698 - 793
Framleiðsluiðnaður	131	585	192	147	121	142	55	8	163	51	811	266 765 - 857
Orkuver/stóriðja	55	518	188	153	106	187	53	24	111	128	919	252 850 - 987
Annað	88	507	203	-	137	238	31	13	93	53	756	253 702 - 809
Allir	372	549	196	154	116	171	47	14	111	73	800	273 773 - 828
Þátttakendur sem fá greidd föst mánaðarleg heildarlaun												
Fiskiðnaður í landi	16	947	x	x	x	x	59	-	-	-	1003	417 780 - 1.225
Þjónustuiðnaður	29	680	x	x	x	x	53	-	-	-	699	228 613 - 786
Framleiðsluiðnaður	49	745	x	x	x	x	57	26	-	-	760	241 690 - 829
Orkuver/stóriðja	52	891	x	x	x	x	11	16	-	157	918	239 851 - 984
Annað	58	734	x	x	x	x	77	17	139	-	773	253 707 - 840
Allir	204	786	x	x	x	x	60	18	139	140	814	273 776 - 852

Tafla 15. Meðaltal greiðslna eftir mannaforráðum (í þúsundum króna)

	Unnin Grunn- Fjöldi	Óunni yfir- laun	n yfir- vinna	Vakta- álág	Bak- vaktir	Bil- greið- sla	Hlunn- indi	Dag- pen- ingar	Aðrar greið- slur	Heildar- greiðsla	Staðal- frávik	Vikmörk heildar- greiðslna
Þátttakendur sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu												
Hefur mannaforráð	71	603	213	204	120	122	60	11	87	113	784	221 732 - 836
Hefur ekki mannaforráð	282	531	188	139	118	184	46	11	96	94	772	263 741 - 803
Allir	370	548	194	159	119	172	49	11	94	98	800	274 772 - 828
Þátttakendur sem fá greidd föst mánaðarleg heildarlaun												
Hefur mannaforráð	80	879	x	x	x	x	67	18	146	-	912	332 838 - 986
Hefur ekki mannaforráð	128	718	x	x	x	x	53	19	134	134	743	205 707 - 779
Allir	208	780	x	x	x	x	60	18	139	140	808	273 771 - 845

Tafla 16. Meðaltal greiðslna eftir fjölda undirmanna (í þúsundum króna)

	Unnin Grunn- Fjöldi	Óunnin yfir- laun	yfir- vinna	Vakta- álág	Bak- vaktir	Bil- greið- sla	Hlunn- indi	Dag- pen- ingar	Aðrar greið- slur	Heildar- greiðsla	Staðal- frávik	Vikmörk heildar- greiðslna
Þátttakendur sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu												
1-5 starfsmenn	55	586	208	259	144	202	49	4	61	48	849	316 764 - 935
6-15 starfsmenn	26	628	214	-	78	76	47	-	179	95	934	258 830 - 1.038
Fleiri en 15 starfsmenn	7	646	245	-	-	-	-	-	150	1035	156	891 - 1.179
Allir	88	603	213	204	120	122	52	14	120	81	889	293 827 - 951
Þátttakendur sem fá greidd föst mánaðarleg heildarlaun												
1-5 starfsmenn	40	788	x	x	x	x	70	24	-	-	817	307 719 - 915
6-15 starfsmenn	29	926	x	x	x	x	47	12	-	-	967	333 840 - 1.094
Fleiri en 15 starfsmenn	11	1086	x	x	x	x	-	-	-	-	1116	323 899 - 1.333
Allir	80	879	x	x	x	x	67	18	146	-	912	332 838 - 986

Tafla 17. Meðaltal greiðslna eftir kjarasamningi (í þúsundum króna)

	Fjöldi	Grunn- laun	Unnin yfir- vinna	Óunnin yfir- vinna	Vakta- álag	Bak- vaktir	Bil- greið- sla	Hlunn- indi	Dag- pen- ingar	Aðrar greið- slur	Heildar- greiðsl a	Staðal- frávik	Vikmörk heildar- greiðslna
Þátttakendur sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu													
Samn. VM við SA	191	562	189	187	120	92	45	12	117	53	780	267	742 - 818
Samn. við orkufyrirtæki	22	529	149	169	102	199	-	-	-	-	964	171	889 - 1.040
Samn. við stóriðjufyrirt.	9	523	175	-	120	-	-	-	-	161	910	287	689 - 1.130
Samni. við sveitarfél./ríki	16	448	243	-	100	182	43	-	-	44	781	219	664 - 898
Rammasamn. VM	20	542	214	-	-	-	29	-	121	-	786	319	637 - 935
Sérkj.- eða vinnust.samn.	39	620	204	-	97	146	64	10	145	45	860	251	779 - 942
Annað	11	487	136	-	-	-	-	-	-	204	760	385	501 - 1.019
Allir	308	556	189	161	116	160	45	15	114	76	807	269	777 - 837
Þátttakendur sem fá greidd föst mánaðarleg heildarlaun													
Samn. VM við SA	76	762	x	x	x	x	53	21	105	-	787	245	731 - 842
Samn. við orkufyrirtæki	27	927	x	x	x	x	-	21	-	128	956	242	861 - 1.052
Samn. við stóriðjufyrirt.	5	832	x	x	x	x	-	-	-	-	923	139	-
Samni. við sveitarfél./ríki	9	601	x	x	x	x	-	-	-	-	617	152	500 - 734
Rammasamn. VM	12	929	x	x	x	x	63	-	-	-	1010	393	761 - 1.260
Sérkj.- eða vinnust.samn.	37	822	x	x	x	x	79	-	-	-	846	257	760 - 932
Annað	13	853	x	x	x	x	-	-	-	-	885	363	665 - 1.104
Allir	179	811	x	x	x	x	63	19	135	145	842	274	801 - 882

Tafla 18. Meðaltal greiðslna eftir því hvort unnin er vaktavinna eða dagvinna (í þúsundum króna)

	Fjöldi	Grunn- laun	Unnin yfir- vinna	Óunnin yfir- vinna	Vakta- álag	Bak- vaktir	Bil- greið- sla	Hlunn- indi	Dag- pen- ingar	Aðrar greið- slur	Heildar- greiðsla	Staðal- frávik	Vikmörk heildar- greiðslna
Þátttakendur sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu													
Vaktavinna	58	551	174	161	117	218	62	23	-	164	876	243	812 - 940
Dagvinna	326	546	199	148	112	132	44	8	96	81	768	250	741 - 795
Allir	382	547	195	152	116	171	49	11	94	95	798	272	771 - 825
Þátttakendur sem fá greidd föst mánaðarleg heildarlaun													
Vaktavinna	20	876	x	x	x	x	30	-	-	-	888	354	723 - 1.054
Dagvinna	189	771	x	x	x	x	64	17	-	-	800	263	763 - 838
Allir	209	781	x	x	x	x	60	18	-	-	809	273	772 - 846

Tafla 19. Meðaltal greiðslna og meðalfjöldi vinnustunda eftir því hvort unnin er vaktavinna eða dagvinna (í þúsundum króna)

	Fjöldi	Föst laun ***	Föst laun + yfirvinna ***	Heildargreiðsla ***	Meðalfjöldi vinnustunda á viku ***	Meðalfjöldi vinnustunda á viku á bakvakt	Vikmörk heildargreiðslna
Dagvinnufólk með föst mán. heildarlaun	189	771	-	800	41	-	763 - 838
Vaktavinnufólk með föst mán. heildarlaun	20	876	-	888	42	29	723 - 1.054
Dagvinnufólk sem fær grunnl. + yfirv.	326	571	737	768	45	-	741 - 795
Vaktavinnufólk sem fær grunnl. + yfirv.	56	764	927	974	43	33	887 - 1.061
Allir	591	663	765	802	43	32	780 - 824

Marktækur munur á mánaðarlaunum, föstum launum auk yfirvinnu og heildargreiðslum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$

Tímalaun

Í þessum kafla er að finna fjórar töflur sem sýna tímalaun þeirra sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu, greind eftir því hvaða vélstjórnar- eða málmtækninámi er lokið, aðalstarfsemi fyrirtækisins, starfssviði og eftir því hvort unnin er vaktavinna eða dagvinna. Tímalaun eru reiknuð með því að deila 173,33 í grunnlaun þátttakenda. Ólíkt því sem er að finna í töflunum framfar í skýrslunni eru tímalaun gefin upp í krónum en ekki þúsundum króna. Hjá sumum hópum er staðalfrávikíð óvenju hátt og stafar það af því að einstaklingar innan hópsins eru með mun hærri grunnlaun en aðrir í hópnum.

Munur á meðallaunum er marktækur í töflu 20.

Tafla 20. Meðaltímalaun eftir námi (í krónum)

Þátttakendur sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu**	Fjöldi	Tíma- laun	Staðal- frávik	Vikmörk tímalauna
Ófaglærðir	65	2847	816	2.645 - 3.049
1. eða 2. stig vélstjórnar	27	2799	693	2.525 - 3.073
3. eða 4. stig vélstjórnar	22	2934	708	2.620 - 3.248
Vélfraeðingsnám	93	3187	890	3.004 - 3.370
Vélvirkjun	107	3154	766	3.007 - 3.301
Blikk- eða rennismiði	29	3453	1257	2.975 - 3.931
Stálskipasmíði, stálmannvirkjagerð og ketil- og plötusmiði	11	3685	887	3.090 - 4.281
Málmsuða	18	3257	986	2.767 - 3.747
Heild	372	3114	877	3.025 - 3.203

Marktækur munur * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$

Munur á meðallaunum er marktækur í töflu 20.

Tafla 21. Meðaltímalauun eftir starfssviði (í krónum)

Pátttakendur sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu**	Fjöldi	Tíma- laun	Staðal- frávik	Vikmörk tímalauuna
Smíðar og framleiðsla	112	3216	925	3.043-3.389
Viðhald, þjónusta, eftirlit	176	2953	630	2.859-3.047
Vélgæsla	31	3140	1315	2.658-3.622
Stjórnun (verkstjórn)	38	3561	1031	3.222-3.900
Sölumennska/ráðgjöf	3	-	-	-
Annað starfssvið	18	2989	990	2.497-3.481
Heild	378	3111	872	3.022-3.199

Marktækur munur *p<0,05, **p<0,01, ***p<0,001

Munur á meðallaunum er marktækur í töflu 21.

Tafla 22. Meðaltímalauun eftir starfsemi fyrirtækis (í krónum)

Pátttakendur sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu***	Fjöldi	Tíma- laun	Staðal- frávik	Vikmörk tímalauuna
Fiskiðnaður í landi	14	3597	1932	2.482-4.713
Þjónustuiðnaður	84	3074	736	2.914-3.234
Framleiðsluiðnaður	131	3325	985	3.154-3.495
Orkuver/stóriðja	55	2946	456	2.823-3.069
Annað	88	2879	664	2.738-3.019
Heild	372	3117	876	3.028-3.206

Marktækur munur *p<0,05, **p<0,01, ***p<0,001

Munur á meðallaunum er marktækur í töflu 22.

Tafla 23. Meðaltímalauun eftir því hvort unnin er vaktavinna eða dagvinna (í krónum)

Pátttakendur sem fá greidd grunnlaun auk yfirvinnu	Fjöldi	Tíma- laun	Staðal- frávik	Vikmörk tímalauuna
Vaktavinnufólk	56	3130	1156	2.820-3.440
Dagvinnufólk	326	3103	812	3.015-3.192
Heild	382	3107	870	3.020-3.195

Marktækur munur *p<0,05, **p<0,01, ***p<0,001

BAKGRUNNSTÖFLUR

Tafla 24. Aðalstarfssvið greint eftir bakgrunni

	Fjöldi	Smíðar og framleiðsla	Viðhald, þjónusta, eftirlit	Vélgæsla/vélstjórn	Stjórnun	Sölu-mennska / ráðgjöf	Annað
Aldur **							
30 ára og yngri	97	34%	49%	6%	5%	1%	4%
31-40 ára	105	30%	30%	10%	15%	5%	10%
41-50 ára	149	18%	42%	5%	23%	3%	8%
51-60 ára	167	21%	38%	10%	16%	8%	7%
61 árs og eldri	131	14%	44%	8%	18%	6%	10%
Búseta ***							
Höfuðborgarsvæðið	401	27%	35%	7%	14%	7%	10%
Landsbyggðin	248	15%	50%	9%	20%	2%	5%
Vélstjórnar- eða málmækninám ^{ög}							
1. og 2. stig vélstjórnar	46	13%	33%	20%	20%	7%	9%
3. og 4. stig vélstjórnar	33	3%	58%	21%	6%	9%	3%
Vélfæðingsnám	200	4%	53%	9%	26%	5%	5%
Vélvirkjun	165	20%	46%	7%	15%	4%	7%
Rennismiði	48	63%	8%	2%	6%	6%	15%
Stálmannvirkjagerð, stálskipa-, ketil- og plötusmiði	20	35%	30%	0%	15%	10%	10%
Málmsuða	28	43%	39%	4%	11%	0%	4%
Starfsemi fyrirtækisins ***							
Fiskiðnaður í landi	35	11%	26%	20%	37%	0%	6%
Þjónustuiðnaður	127	9%	61%	3%	15%	6%	6%
Framleiðsluiðnaður	196	44%	27%	5%	14%	2%	8%
Orkuver/stóriðja	115	3%	57%	13%	21%	0%	5%
Annað	162	21%	33%	9%	12%	14%	12%
Geiri ***							
Almennur markaður	545	25%	38%	6%	16%	6%	8%
Opinberi geirinn	93	4%	57%	18%	17%	0%	3%
Mannaforráð ***							
Já	180	11%	25%	6%	49%	5%	4%
Nei	456	26%	47%	9%	4%	5%	9%
Kjarasamningur ^{ög}							
Samningur VM við SA	301	27%	40%	5%	16%	5%	8%
Samningur við orkufyrirtæki	51	4%	57%	16%	20%	0%	4%
Samningur við stóriðjufyrirtæki	15	7%	47%	7%	27%	0%	13%
Samningar við sveitarfélög/ríki	26	4%	65%	27%	4%	0%	0%
Rammamningur VM	33	21%	45%	3%	18%	3%	9%
Sérkjara- eða vinnustaðasamningur	82	18%	30%	9%	24%	9%	10%
Annað nefnt	27	7%	48%	7%	22%	7%	7%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$, ^{ög}gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla 25. Starfsemi fyrirtækis greint eftir bakgrunni

	Fjöldi	Fisk- iðnaður í landi	Þjónustu- iðnaður	Fram- leiðslu- iðnaður	Orkuver / stóriðja	Annað
Aldur						
30 ára og yngri	96	6%	27%	39%	8%	20%
31-40 ára	102	2%	18%	34%	22%	25%
41-50 ára	148	5%	21%	31%	18%	25%
51-60 ára	161	6%	16%	29%	20%	29%
61 árs og eldri	132	9%	21%	24%	20%	26%
Búseta ***						
Höfuðborgarsvæðið	396	4%	22%	34%	14%	26%
Landsbyggðin	243	9%	16%	26%	24%	25%
Vélstjórnar- eða málmækninám óg						
1. og 2. stig vélstjórnar	44	11%	20%	34%	5%	30%
3. og 4. stig vélstjórnar	32	3%	19%	38%	9%	31%
Vélfæðingsnám	196	6%	20%	15%	36%	22%
Vélvirkjun	164	4%	26%	26%	17%	27%
Rennismiði	47	0%	11%	64%	2%	23%
Stálmannvirkjagerð, stálskipa-, ketil- og plötusmiði	20	0%	0%	65%	15%	20%
Málmsuða	28	4%	11%	57%	11%	18%
Geiri ***						
Almennur markaður	540	7%	22%	36%	11%	25%
Opinberi geirinn	89	0%	7%	2%	63%	28%
Starfssvið ***						
Smíðar og framleiðsla	139	3%	8%	62%	3%	24%
Viðhald, þjónusta og/eða effirlit	260	3%	30%	20%	25%	21%
Vélgæsla/vélstjórn	49	14%	8%	18%	31%	29%
Stjórnun (verkstjórn)	103	13%	18%	27%	23%	18%
Sölumennska/ráðgjöf	33	0%	21%	12%	0%	67%
Annað starfssvið	51	4%	16%	31%	12%	37%
Mannaforráð						
Já	178	9%	20%	29%	16%	26%
Nei	448	4%	20%	32%	19%	25%
Kjarasamningur óg						
Samningur VM við SA	298	6%	27%	39%	4%	24%
Samningur við orkufyrirtæki	51	0%	0%	2%	98%	0%
Samningur við stóriðjufyrirtæki	15	0%	0%	13%	87%	0%
Samningar við sveitarfélög/riki	23	0%	9%	0%	22%	70%
Rammisamningur VM	31	10%	26%	35%	16%	13%
Sérkjara- eða vinnustaðasamningur	81	9%	14%	32%	16%	30%
Annað nefnt	27	4%	19%	15%	26%	37%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$, ógögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.